

ภาคผนวก ก
ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน, พ.ศ.2538

AGREEMENT ON THE COOPERATION FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE MEKONG RIVER BASIN

The Governments of The Kingdom of Cambodia, The Lao People's Democratic Republic, The Kingdom of Thailand, and The Socialist Republic of Viet Nam, being equally desirous of continuing to cooperate in a constructive and mutually beneficial manner for sustainable development, utilization, conservation and management of the Mekong River Basin water and related resources, have resolved to conclude this Agreement setting forth the framework for cooperation acceptable to all parties hereto to accomplish these ends, and for that purpose have appointed as their respective plenipotentiaries:

The Kingdom of Cambodia:

H.E. Mr. Ing Kieth
Deputy Prime Minister and Minister of Public Works and Transport

The Lao People's Democratic Republic:

H.E. Mr. Somsavat Lengsavat
Minister of Foreign Affairs

The Kingdom of Thailand:

H.E. Dr. Krasae Chanawongse
Minister of Foreign Affairs

The Socialist Republic of Viet Nam:

H.E. Mr. Nguyen Manh Cam
Minister of Foreign Affairs

Who, having communicated to each other their respective full powers and having found them in good and due form, have agreed to the following:

CHAPTER I. PREAMBLE

RECALLING the establishment of the Committee for the Coordination of Investigations of the Lower Mekong Basin on 17 September 1957 by the Governments of these countries by Statute endorsed by the United Nations,

NOTING the unique spirit of cooperation and mutual assistance that inspired the work of the Committee for the Coordination of Investigations of the Lower Mekong Basin and the many accomplishments that have been achieved through its efforts,

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

ลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ราชอาณาจักรไทย

และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

มีความปรารถนาอย่างเท่าเทียมกันที่จะร่วมมือกันต่อไปในลักษณะที่สร้างสรรค์และเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้ การอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของกลุ่มแม่น้ำโขงได้ตกลงทำความตกลงนี้ขึ้น เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือที่เป็นที่ยอมรับแก่ภาคีทั้งปวงของความตกลงนี้ เพื่อให้บรรลุความมุ่งปรารถนาเหล่านี้ และเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้แต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มของตนดังนี้

ราชอาณาจักรกัมพูชา :

ฯพณฯ นายอิง เกียด

Deputy Prime Minister and Minister Of Public Works and Transport

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว :

ฯพณฯ นายสมสะหวาด เล่งสะหวัด

Minister of Foreign Affairs

ราชอาณาจักรไทย :

ฯพณฯ นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์

Minister of Foreign Affairs

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม :

ฯพณฯ นายเหงียน หม่าน คำ

Minister of Foreign Affairs

ผู้ซึ่งหลังจากได้แสดงหนังสือมอบอำนาจเต็มของตนแก่กันและกันแล้วได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

CHAPTER I.

PREAMBLE : อารัมภบท

รำลึกถึง การก่อตั้งคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง เมื่อวันที่ 17 กันยายน ค.ศ. 1957 โดยรัฐบาลของประเทศเหล่านี้ โดยธรรมนูญซึ่งรับรองแล้ว โดยสหประชาชาติ

รับทราบถึง เจตนารมณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งได้ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจแก่การทำงานของคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง และความสำเร็จจำนวนมากที่ได้สัมฤทธิ์ผลจากความพยายามของคณะกรรมการฯ นี้

ACKNOWLEDGING the great political, economic and social changes that have taken place in these countries of the region during this period of time which necessitate these efforts to re-assess, re-define and establish the future framework for cooperation,

RECOGNIZING that the Mekong River Basin and the related natural resources and environment are natural assets of immense value to all the riparian countries for the economic and social well-being and living standards of their peoples,

REAFFIRMING the determination to continue to cooperate and promote in a constructive and mutually beneficial manner in the sustainable development, utilization, conservation and management of the Mekong River Basin water and related resources for navigational and non-navigational purposes, for social and economic development and the well-being of all riparian States, consistent with the needs to protect, preserve, enhance and manage the environmental and aquatic conditions and maintenance of the ecological balance exceptional to this river basin,

AFFIRMING to promote or assist in the promotion of interdependent sub-regional growth and cooperation among the community of Mekong nations, taking into account the regional benefits that could be derived and/or detriments that could be avoided or mitigated from activities within the Mekong River Basin undertaken by this framework of cooperation,

REALIZING the necessity to provide an adequate, efficient and functional joint organizational structure to implement this Agreement and the projects, programs and activities taken thereunder in cooperation and coordination with each member and the international community, and to address and resolve issues and problems that may arise from the use and development of the Mekong River Basin water and related resources in an amicable, timely and good neighbourly manner,

PROCLAIMING further the following specific objectives, principles, institutional framework and ancillary provisions in conformity with the objectives and principles of the Charter of the United Nations and international law:

ยอมรับว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ของภูมิภาคในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องประเมิน กำหนด และจัดทำกรอบความร่วมมือในอนาคตขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ยอมรับว่า ลุ่มแม่น้ำโขง และทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง และสิ่งแวดล้อมเป็น สัตว์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่ามหาศาลต่อประเทศภาคีแม่น้ำโขงทุกประเทศ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม และมาตรฐานการครองชีพของประชาชน

ย้ำถึง ความตั้งใจที่จะยังคงร่วมมือ และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้ การอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขงในลักษณะที่เป็นการสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ร่วมกันต่อไป เพื่อวัตถุประสงค์ ด้านการเดินเรือและการอื่นซึ่งมิใช่การเดินเรือ เพื่อการพัฒนา สังคมและเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ที่ดีของรัฐริมฝั่งแม่น้ำโขง ทั้งปวง โดยสอดคล้องกับความจำเป็นที่จะต้องคุ้มครอง ปกป้อง รักษา ปรับปรุง และจัดการสภาพสิ่งแวดล้อมและสภาพน้ำ และการรักษาความสมดุลทางนิเวศวิทยาที่มีลักษณะเฉพาะของลุ่มแม่น้ำนี้

ยืนยันที่จะ ส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือในการส่งเสริม ความเติบโตแบบพึ่งพาอาศัยกันของภูมิภาค และความร่วมมือกัน ระหว่างประชาคมของประชาชาติ ในลุ่มแม่น้ำโขง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของภูมิภาคที่อาจจะได้รับ หรือความเสียหายที่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ หรือบรรเทาได้ จากกิจกรรมภายในลุ่มแม่น้ำโขงที่ดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือนี้

ตระหนักถึง ความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มี โครงสร้างองค์กรร่วมที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเพื่อดำเนินการได้ เพื่อปฏิบัติตามความตกลงนี้ ตลอดจนโครงการ แผนงาน และกิจกรรมที่ดำเนินการ ภายใต้ความตกลง ในความร่วมมือและการประสานงานกับประเทศภาคีสมาชิก แต่ละประเทศและประชาคมระหว่างประเทศ และเพื่อพิจารณาแก้ไขเรื่องต่างๆและปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้ และการพัฒนาทรัพยากรน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขงอย่างฉันทมิตร ในเวลาอันควรและฉันทมิตรที่ต่อกัน

ประกาศว่า วัตถุประสงค์เฉพาะหลักการ กรอบของสถาบัน และบทบัญญัติอื่นๆ ที่จะกล่าวต่อไปนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ และกฎหมายระหว่างประเทศ

CHAPTER II. DEFINITIONS OF TERMS

For the purposes of this Agreement, it shall be understood that the following meanings to the underlined terms shall apply except where otherwise inconsistent with the context:

Agreement under Article 5: A decision of the Joint Committee resulting from prior consultation and evaluation on any proposed use for inter-basin diversions during the wet season from the mainstream as well as for intra-basin use or inter-basin diversions of these waters during the dry season. The objective of this agreement is to achieve an optimum use and prevention of waste of the waters through a dynamic and practical consensus in conformity with the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions set forth in Article 26.

Acceptable minimum monthly natural flow: The acceptable minimum monthly natural flow during each month of the dry season.

Acceptable natural reverse flow: The wet season flow level in the Mekong River at Kratie that allows the reverse flow of the Tonle Sap to an agreed upon optimum level of the Great Lake.

Basin Development Plan: The general planning tool and process that the Joint Committee would use as a blueprint to identify, categorize and prioritize the projects and programs to seek assistance for and to implement the plan at the basin level.

Environment: The conditions of water and land resources, air, flora, and fauna that exists in a particular region.

Notification: Timely providing information by a riparian to the Joint Committee on its proposed use of water according to the format, content and procedures set forth in the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions under Article 26.

CHAPTER II.

DEFINITIONS OF TERMS : คำนิยาม

เพื่อความมุ่งหมายแห่งความตกลงนี้ ให้เป็นที่เข้าใจว่าความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ดังต่อไปนี้ จะใช้กับข้อบทของความตกลงนี้ เว้นแต่กรณีที่ขัดแย้งกับบริบท

Agreement ตาม Article 5 :

ข้อตกลง : ข้อมติของคณะกรรมการร่วมซึ่งเป็นผลจากการหารือกันก่อน (prior consultation) และการประเมิน (proposed use) ในการผันน้ำ ข้ามลุ่มน้ำจากแม่น้ำโขงในช่วงฤดูน้ำมาก และการใช้น้ำภายในลุ่มน้ำในช่วงฤดูแล้ง หรือการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำในช่วงฤดูแล้ง วัตถุประสงค์ของข้อตกลงนี้ คือ เพื่อให้บรรลุการใช้ประโยชน์สูงสุด และการป้องกันการใช้น้ำอย่างสูญเปล่า โดยผ่านฉันทามติที่เป็นพลวัตรและปฏิบัติได้สอดคล้องกับกฎระเบียบว่าด้วยการใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำตามที่กำหนดไว้ใน Article 26.

Acceptable minimum Monthly natural flow:

ปริมาณการไหลต่ำสุดของน้ำตามธรรมชาติรายเดือนที่ยอมรับได้: ปริมาณการไหลต่ำสุดของน้ำตามธรรมชาติรายเดือนซึ่งเป็นที่ยอมรับได้ ในแต่ละเดือนของช่วงฤดูแล้ง

Acceptable natural reverse flow :

ปริมาณการไหลย้อนกลับของน้ำตามธรรมชาติที่ยอมรับได้: ปริมาณการไหลย้อนกลับของแม่น้ำโขงที่ Kratie ซึ่งทำให้เกิดการไหลย้อนกลับไปยัง Tonle Sap จนถึงระดับ ของ Great Lake ที่เหมาะสมตามที่ตกลงกัน

Basin Development Plan :

แผนพัฒนาลุ่มน้ำ: เครื่องมือ และกระบวนการวางแผนทั่วไปซึ่งคณะกรรมการร่วมจะใช้เป็นแม่แบบในการระบุ จัดหมวดหมู่ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และแผนงานเพื่อแสวงหาความช่วยเหลือ และเพื่อการดำเนินการตามแผนในระดับลุ่มน้ำ

Environment :

สิ่งแวดล้อม: สภาพของทรัพยากรน้ำและดิน อากาศ พืช และสัตว์ ที่มีอยู่เฉพาะในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง

Notification :

การบอกกล่าว : การจัดส่งรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอการใช้น้ำ (proposed use) ให้คณะกรรมการร่วมโดยประเทศภาคีหนึ่งใดในเวลาอันควร ตามรูปแบบ สารและวิธีการที่กำหนดในกฎระเบียบว่าด้วยการใช้น้ำ และการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ ตาม Article 26.

Prior consultation: Timely notification plus additional data and information to the Joint Committee as provided in the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversion under Article 26, that would allow the other member riparians to discuss and evaluate the impact of the proposed use upon their uses of water and any other affects, which is the basis for arriving at an agreement. Prior consultation is neither a right to veto the use nor unilateral right to use water by any riparian without taking into account other riparians' rights.

Proposed use: Any proposal for a definite use of the waters of the Mekong River system by any riparian, excluding domestic and minor uses of water not having a significant impact on mainstream flows.

CHAPTER III. OBJECTIVES AND PRINCIPLES OF COOPERATION

The parties agree:

Article 1. Areas of Cooperation

To cooperate in all fields of sustainable development, utilization, management and conservation of the water and related resources of the Mekong River Basin including, but not limited to irrigation, hydro-power, navigation, flood control, fisheries, timber floating, recreation and tourism, in a manner to optimize the multiple-use and mutual benefits of all riparians and to minimize the harmful effects that might result from natural occurrences and man-made activities.

Article 2. Projects, Programs and Planning

To promote, support, cooperate and coordinate in the development of the full potential of sustainable benefits to all riparian States and the prevention of wasteful use of Mekong River Basin waters, with emphasis and preference on joint and/or basin-wide development projects and basin programs through the formulation of a basin development plan, that would be used to identify, categorize and prioritize the projects and programs to seek assistance for and to implement at the basin level.

Prior consultation :

การหารือกันก่อน: การบอกกล่าว โดยจัดส่งรายละเอียดเพิ่มเติมแก่คณะกรรมการร่วม ในเวลาอันควร ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎระเบียบการใช้น้ำ และการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ ตาม Article 26 เพื่อให้ประเทศภาคีอื่นๆ ได้พิจารณา และประเมินผลกระทบของข้อเสนอการใช้น้ำ ต่อการใช้น้ำของตน และผลกระทบอื่นๆอันจะเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การทำ ข้อตกลง ทั้งนี้ การหารือกันก่อน มิได้เป็นทั้งสิทธิที่จะยับยั้งการใช้ หรือเป็นสิทธิแต่ฝ่ายเดียว ของประเทศภาคีใดที่จะใช้น้ำโดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประเทศภาคีสมาชิกอื่น

Proposed use :

ข้อเสนอการใช้น้ำ : ข้อเสนอของประเทศภาคีสมาชิก เกี่ยวกับการใช้น้ำของระบบแม่น้ำโขงที่เป็นการแน่นอน โดยไม่รวมการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการใช้น้ำปริมาณเล็กน้อย ที่ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณการไหลของแม่น้ำโขง

CHAPTER III.

OBJECTIVES AND PRINCIPLES OF

COOPERATION : วัตถุประสงค์และหลักการของความร่วมมือ

ประเทศภาคีตกลง :

Article 1.

Areas of Cooperation

ขอบเขตของความร่วมมือ จะดำเนินการร่วมมือกันในทุกด้านของการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้ การบริหาร - จัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งรวมถึง แต่ไม่จำกัดเฉพาะการชลประทาน ไฟฟ้าพลังงานน้ำ การเดินเรือ การป้องกันน้ำท่วม การประมง การล่องซุง สันทนาการ และการท่องเที่ยว ในลักษณะที่จะทำให้การใช้น้ำ ในประเภทต่างๆ และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศภาคีทั้งปวงบรรลุผลสูงสุด และให้ผลกระทบที่เป็นอันตรายอันอาจเนื่องมาจากการปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ และจากการกระทำของมนุษย์เกิดน้อยที่สุด

Article 2.

Projects, Programs and Planning

โครงการ แผนงาน และการวางแผน จะดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน ร่วมมือ และประสานงาน ในการพัฒนาให้ประเทศภาคีได้รับผลประโยชน์ที่ยั่งยืนอย่างเต็มศักยภาพ และป้องกันการใช้น้ำในลุ่มแม่น้ำโขงอย่างสูญเปล่า โดยเน้นและให้ความสำคัญแก่โครงการร่วม และ/หรือ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำ และแผนงานลุ่มน้ำ โดยการจัดทำแผนพัฒนาลุ่มน้ำที่ใช้ในการกำหนดรายละเอียด จัดหมวดหมู่และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และแผนงาน เพื่อขอความช่วยเหลือ และเพื่อการดำเนินการในระดับลุ่มน้ำ

Article 3. Protection of the Environment and Ecological Balance

To protect the environment, natural resources, aquatic life and conditions, and ecological balance of the Mekong River Basin from pollution or other harmful effects resulting from any development plans and uses of water and related resources in the Basin.

Article 4. Sovereign Equality and Territorial Integrity

To cooperate on the basis of sovereign equality and territorial integrity in the utilization and protection of the water resources of the Mekong River Basin.

Article 5. Reasonable and Equitable Utilization

To utilize the waters of the Mekong River system in a reasonable and equitable manner in their respective territories, pursuant to all relevant factors and circumstances, the Rules for Water Utilization and Inter-basin Diversion provided for under Article 26 and the provisions of A and B below:

- A. On tributaries of the Mekong River, including Tonle Sap, intra-basin uses and inter-basin diversions shall be subject to notification to the Joint Committee.
- B. On the mainstream of the Mekong River:
  1. During the wet season:
    - a) Intra-basin use shall be subject to notification to the Joint Committee.
    - b) Inter-basin diversion shall be subject to prior consultation which aims at arriving at an agreement by the Joint Committee.
  2. During the dry season:
    - a) Intra-basin use shall be subject to prior consultation which aims at arriving at an agreement by the Joint Committee.
    - b) Any inter-basin diversion project shall be agreed upon by the Joint Committee through a specific agreement for each project prior to any proposed diversion. However, should there be a surplus quantity of water available in excess of the proposed uses of all parties in any dry season, verified and unanimously confirmed as such by the Joint Committee, an inter-basin diversion of the surplus could be made subject to prior consultation.

Article 3.

Protection of the Environment and Ecological Balance

การคุ้มครองสภาพแวดล้อมและความสมดุลทางนิเวศน์วิทยาจะดำเนินการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ ชีวิตและสภาวะของพืช และสัตว์น้ำ และความสมดุลทางนิเวศน์วิทยาของกลุ่มแม่น้ำโขงจากมลพิษ หรือผลกระทบที่เป็นอันตรายอื่นๆ ที่เกิดจากแผนพัฒนาใดๆ และการใช้น้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องภายในลุ่มน้ำ

Article 4.

Sovereign Equality and Territorial Integrity

ความเสมอภาคแห่งอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน จะดำเนินการความร่วมมือ บนพื้นฐานของความเสมอภาคแห่งอำนาจอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน ในการใช้ และการคุ้มครองทรัพยากรน้ำของกลุ่มแม่น้ำโขง

Article 5.

Reasonable and Equitable Utilization

การใช้น้ำอย่างสมเหตุสมผลและเป็นธรรม จะใช้น้ำของระบบแม่น้ำโขงภายในอาณาเขตของตนอย่างสมเหตุสมผลและเป็นธรรม ตามปัจจัยและสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง ตามกฎระเบียบการใช้น้ำ และการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำที่กำหนดภายใต้ Article 26 และข้อ A และ B ต่อไปนี้ :

- A. ในลำน้ำสาขาของแม่น้ำโขง รวมทั้ง Tonle Sap การใช้น้ำภายในลุ่มน้ำ และการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ กำหนดจะต้องมีการบอกกล่าว (**notification**) ต่อคณะกรรมการร่วม
- B. ในลำน้ำของแม่น้ำโขง
  1. ในช่วงฤดูน้ำมาก (**wet season**)
    - a) การใช้น้ำภายในลุ่มน้ำ กำหนดจะต้องมีการบอกกล่าว (**notification**) ต่อคณะกรรมการร่วม
    - b) การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ กำหนดจะต้องมีการหารือกันก่อน (**prior consultation**) ซึ่งมุ่งที่จะให้บรรลุข้อตกลงโดยคณะกรรมการร่วม
  2. ในช่วงฤดูแล้ง (**dry season**)
    - a) การใช้น้ำภายในลุ่มน้ำ กำหนดจะต้องมีการหารือกันก่อน (**prior consultation**) ซึ่งมุ่งที่จะให้บรรลุข้อตกลงโดยคณะกรรมการร่วม
    - b) โครงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำใด ๆ กำหนดจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการร่วมโดยจัดทำเป็นข้อตกลงเฉพาะ (**specific agreement**) เป็นรายโครงการก่อนที่จะมีการผันน้ำใด ๆ ตามที่เสนอไว้ (**proposed diversion**) อย่างไรก็ตาม ในฤดูแล้งใด หากมีปริมาณน้ำส่วนเกิน (**surplus**) จากข้อเสนอ การใช้น้ำ (**proposed uses**) ของภาคีทุกฝ่าย และได้มีการตรวจสอบ และยืนยันเป็นเอกฉันท์โดยคณะกรรมการร่วมแล้ว การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำสำหรับปริมาณน้ำส่วนเกิน (**surplus**) นั้นสามารถกระทำได้โดย กำหนดจะต้องมีการหารือกันก่อน (**prior consultation**)

Article 6. Maintenance of Flows on the Mainstream

To cooperate in the maintenance of the flows on the mainstream from diversions, storage releases, or other actions of a permanent nature; except in the cases of historically severe droughts and/or floods:

- A. Of not less than the acceptable minimum monthly natural flow during each month of the dry season;
- B. To enable the acceptable natural reverse flow of the Tonle Sap to take place during the wet season; and,
- C. To prevent average daily peak flows greater than what naturally occur on the average during the flood season.

The Joint Committee shall adopt guidelines for the locations and levels of the flows, and monitor and take action necessary for their maintenance as provided in Article 26.

Article 7. Prevention and Cessation of Harmful Effects

To make every effort to avoid, minimize and mitigate harmful effects that might occur to the environment, especially the water quantity and quality, the aquatic (eco-system) conditions, and ecological balance of the river system, from the development and use of the Mekong River Basin water resources or discharge of wastes and return flows. Where one or more States is notified with proper and valid evidence that it is causing substantial damage to one or more riparians from the use of and/or discharge to water of the Mekong River, that State or States shall cease immediately the alleged cause of harm until such cause of harm is determined in accordance with Article 8.

Article 8. State Responsibility for Damages

Where harmful effects cause substantial damage to one or more riparians from the use of and/or discharge to waters of the Mekong River by any riparian State, the party(ies) concerned shall determine all relative factors, the cause, extent of damage and responsibility for damages caused by that State in conformity with the principles of international law relating to state responsibility, and to address and resolve all issues, differences and disputes in an amicable and timely manner by peaceful means as provided in Articles 34 and 35 of this Agreement, and in conformity with the Charter of the United Nations

Article 6.

Maintenance of Flows on the Mainstream

การรักษาปริมาณการไหลของแม่น้ำโขง จะดำเนินการร่วมมือในการรักษาปริมาณการไหลของแม่น้ำโขงโดยการผันน้ำ การปล่อยน้ำจากการกักเก็บ หรือการกระทำอื่น ๆ ทั้งนี้ ยกเว้นกรณี ที่เกิดภาวะแล้งจัด และ/หรือน้ำท่วมมากเป็นประวัติการณ์ ดังนี้ :

- A. ไม่ให้ต่ำกว่าปริมาณการไหลต่ำสุดของน้ำตามธรรมชาติรายเดือนที่เป็นที่ยอมรับได้ในแต่ละเดือนช่วงฤดูแล้ง
- B. เพื่อให้มีปริมาณการไหลย้อนกลับของน้ำตามธรรมชาติที่ยอมรับได้ของ Tonle Sap ในช่วงฤดูน้ำมาก และ
- C. เพื่อป้องกันไม่ให้อัตราเฉลี่ยการไหลของน้ำสูงสุดรายวันเกินอัตราเฉลี่ยการไหลของน้ำตามธรรมชาติในช่วงฤดูน้ำหลาก (flood season)

คณะกรรมการร่วม จะกำหนดแนวทางปฏิบัติ (guidelines) เกี่ยวกับที่ตั้งและปริมาณการไหลของน้ำ รวมทั้งการตรวจวัด (monitor) และการดำเนินการตามความจำเป็นในการรักษาปริมาณการไหลของน้ำตามที่กำหนดใน Article 26

Article 7.

Prevention and Cessation of Harmful Effects

การป้องกันและการหยุดยั้งผลกระทบที่เป็นอันตราย จะมี การดำเนินการพยายามทุกวิถีทาง เพื่อหลีกเลี่ยง ลด และบรรเทาผลกระทบที่เป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านปริมาณน้ำและคุณภาพน้ำ สภาพน้ำ (ระบบนิเวศน์) และความสมดุลย์ด้านนิเวศน์วิทยาของระบบแม่น้ำ ที่เป็นผลมาจาก การพัฒนา และการใช้ทรัพยากรน้ำ ของลุ่มแม่น้ำโขง หรือ การปล่อยน้ำเสีย และปล่อยน้ำกลับคืน เมื่อรัฐหนึ่งใดหรือหลายรัฐได้รับการบอกกล่าว โดยมีหลักฐานที่เหมาะสมที่แน่ชัด และเป็นจริงว่ารัฐนั้นกำลังก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงแก่รัฐริมฝั่งหนึ่งใดหรือหลายรัฐ จากการใช้ และ/หรือการปล่อยน้ำลงในแม่น้ำโขง รัฐหนึ่งใดหรือหลายรัฐนั้น จะต้องหยุดเหตุของอันตรายที่ถูกกล่าวหาถึงนั้นในทันที จนกว่าเหตุของอันตรายนั้น จะได้รับการพิสูจน์ที่กำหนดตาม Article 8

Article 8.

State Responsibility for Damages

ความรับผิดชอบของรัฐต่อความเสียหาย ในกรณีที่เกิดผลกระทบที่เป็นอันตรายก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงแก่รัฐหนึ่งใดหรือหลายรัฐ อันเนื่องมาจากการใช้และ/หรือการปล่อยน้ำลงในแม่น้ำโขงโดยรัฐหนึ่งใด รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะพิจารณา กำหนดปัจจัยที่พึงพิงที่เกี่ยวข้องสาเหตุ ขอบเขตของความเสียหาย และความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยรัฐนั้น โดยสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของรัฐ และให้มีการพิจารณาและแก้ปัญหา ความขัดแย้ง และข้อพิพาทที่พึงพิงอย่างสันติวิธีและภายในเวลาอันควรโดยสันติวิธี ตามที่กำหนดไว้ใน Article 34 และ Article 35 ของความตกลงนี้ และ โดยสอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ

Article 9. Freedom of Navigation

On the basis of equality of right, freedom of navigation shall be accorded throughout the mainstream of the Mekong River without regard to the territorial boundaries, for transportation and communication to promote regional cooperation and to satisfactorily implement projects under this Agreement. The Mekong River shall be kept free from obstructions, measures, conduct and actions that might directly or indirectly impair navigability, interfere with this right or permanently make it more difficult. Navigational uses are not assured any priority over other uses, but will be incorporated into any mainstream project. Riparians may issue regulations for the portions of the Mekong River within their territories, particularly in sanitary, customs and immigration matters, police and general security.

Article 10. Emergency Situations

Whenever a Party becomes aware of any special water quantity or quality problems constituting an emergency that requires an immediate response, it shall notify and consult directly with the party(ies) concerned and the Joint Committee without delay in order to take appropriate remedial action.

CHAPTER IV. INSTITUTIONAL FRAMEWORK

A. MEKONG RIVER COMMISSION

Article 11. Status

The institutional framework for cooperation in the Mekong River Basin under this Agreement shall be called the Mekong River Commission and shall, for the purpose of the exercise of its functions, enjoy the status of an international body, including entering into agreements and obligations with the donor or international community.

Article 9.

Freedom of Navigation

เสรีภาพในการเดินเรือ บนพื้นฐานของสิทธิเสมอภาค ให้มีเสรีภาพในการเดินเรือ สำหรับการขนส่ง และคมนาคมตลอดลำน้ำของแม่น้ำโขง โดยไม่คำนึงถึงอาณาเขตแห่งดินแดน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาค และเพื่อให้การดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้ข้อตกลงนี้เป็นที่น่าพอใจ แม่น้ำโขงจะต้องปลอดจากสิ่งกีดขวาง มาตรการ พutschim และ การกระทำใดๆ ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงหรือทางอ้อมต่อการเดินเรือ การแทรกแซงต่อสิทธินี้หรือการทำให้สิทธินี้เกิดอุปสรรคมากขึ้นอย่างเป็นการถาวร การใช้แม่น้ำโขงเพื่อการเดินเรือนี้มิได้สำคัญเหนือกว่าการใช้เพื่อการอื่น แต่จะรวมอยู่ในโครงการหนึ่งใด บนลำน้ำโขง รัฐภาคีอาจจะออกกฎระเบียบเพื่อบังคับใช้ในส่วนหนึ่งของแม่น้ำโขงที่อยู่ภายใน ดินแดนของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับเรื่อง สุขากิจบาล สุลกากร และการตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจและความมั่นคงทั่วไป

Article 10

Emergency Situations

สถานการณ์ฉุกเฉิน เมื่อใดก็ตามที่รัฐภาคีตระหนักถึงถึงปัญหาเกี่ยวกับปริมาณน้ำหรือคุณภาพน้ำ เป็นกรณีพิเศษที่ก่อให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่จะต้องมีการแก้ไขโดยฉับพลัน รัฐภาคีนั้นจะบอกกล่าวและหารือโดยตรงกับรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการร่วม โดยไม่ชักช้าเพื่อดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสม

CHAPTER IV.

INSTITUTIONAL FRAMEWORK : กรอบของ

สถาบัน

A. MEKONG RIVER COMMISSION

คณะกรรมการแม่น้ำโขง

Article 11.

Status

สถานภาพ กรอบของสถาบันเพื่อความร่วมมือในกลุ่มแม่น้ำโขงภายใต้ความตกลงนี้จะเรียกว่า คณะกรรมการแม่น้ำโขง และจะมีสถานภาพเป็นองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนรวมถึงการทำความตกลงและก่อพันธกรณีกับผู้อุปถัมภ์ หรือประชาคมระหว่างประเทศ

Article 12. Structure of Mekong River Commission

The Commission shall consist of three permanent bodies:

- Council
- Joint Committee, and
- Secretariat

Article 13. Assumption of Assets, Obligations and Rights

The Commission shall assume all the assets, rights and obligations of the Committee for the Coordination of Investigations of the Lower Mekong Basin (Mekong Committee/Interim Mekong Committee) and Mekong Secretariat.

Article 14. Budget of the Mekong River Commission

The budget of the Commission shall be drawn up by the Joint Committee and approved by the Council and shall consist of contributions from member countries on an equal basis unless otherwise decided by the Council, from the international community (donor countries), and from other sources.

B. COUNCIL

Article 15. Composition of Council

The Council shall be composed of one member from each participating riparian State at the Ministerial and Cabinet level, (no less than Vice-Minister level) who would be empowered to make policy decisions on behalf of his/her government.

Article 16. Chairmanship of Council

The Chairmanship of the Council shall be for a term of one year and rotate according to the alphabetical listing of the participating countries.

Article 17. Sessions of Council

The Council shall convene at least one regular session every year and may convene special sessions whenever it considers it necessary or upon the request of a member State. It may invite observers to its sessions as it deems appropriate.

Article 12.

Structure of Mekong River Commission

โครงสร้างของคณะกรรมการแม่น้ำโขง คณะกรรมการแม่น้ำโขง จะประกอบด้วยองค์กรบริหารที่ถาวร 3 องค์กร ดังนี้

- คณะมนตรี (Council)
- คณะกรรมการร่วม (Joint Committee)
- สำนักงานเลขาธิการ (Secretariat)

Article 13.

Assumption of Assets, Obligations and Rights

การสวมสิทธิ ในทรัพย์สิน พันธกรณีและสิทธิ คณะกรรมการแม่น้ำโขงจะสวมสิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและพันธกรณีทั้งปวงของคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง (Mekong Committee/Interim Mekong Committee) และสำนักงานเลขาธิการแม่น้ำโขง (Mekong Secretariat)

Article 14.

Budget of the Mekong River Commission

งบประมาณของคณะกรรมการแม่น้ำโขง งบประมาณของคณะกรรมการแม่น้ำโขง จะจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการร่วม (Joint Committee) และอนุมัติโดยคณะมนตรี (Council) และจะประกอบด้วยเงินสนับสนุนที่เท่าเทียมกันจากประเทศสมาชิก เว้นแต่คณะมนตรี ได้มีมติเป็นอย่างอื่น รวมทั้งเงินสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศ (ผู้อุปถัมภ์) และจากแหล่งอื่น

B. COUNCIL

คณะมนตรี

Article 15.

Composition of Council

องค์ประกอบของคณะมนตรี คณะมนตรีจะประกอบด้วยสมาชิกจากประเทศภาคีสมาชิก ประเทศละหนึ่งคนในระดับรัฐมนตรีซึ่งเข้าประชุมคณะรัฐมนตรี (ไม่ต่ำกว่าระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการ) ผู้ซึ่งจะต้องได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจด้านนโยบายในนามของรัฐบาลของตนได้

Article 16.

Chairmanship of Council

ตำแหน่งประธานของคณะมนตรี ตำแหน่งประธานของคณะมนตรีให้มีวาระหนึ่งปีและจะหมุนเวียนไปตามลำดับตัวอักษรของชื่อประเทศภาคี

Article 17.

Sessions of Council

สมัยประชุมของคณะมนตรี คณะมนตรีจะเรียกประชุมสมัยสามัญอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และอาจเรียกประชุมสมัยวิสามัญ ได้เมื่อพิจารณาเห็นว่าจำเป็น หรือเมื่อได้รับการร้องขอ จากประเทศสมาชิก คณะมนตรีอาจเชิญผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมการประชุมได้

ตามที่เห็นสมควร

Article 18. Functions of Council

The functions of the Council are

- A. To make policies and decisions and provide other necessary guidance concerning the promotion, support, cooperation and coordination in joint activities and projects in a constructive and mutually beneficial manner for the sustainable development, utilization, conservation and management of the Mekong River Basin waters and related resources, and protection of the environment and aquatic conditions in the Basin as provided for under this Agreement;
- B. making matters and-To decide any other policy make decisions necessary to successfully including but not ,implement this Agreement limited to approval of the Rules of Procedures Rules ,25der Article the Joint Committee un of Basin Diversions-Water Utilization and Inter of proposed by the Joint Committee under Article and the basin development plan and major ,26 to establish ;programs/component projects guidelines for financial and technical development projects and of assistance to invite ,and if considered necessary ;programs coordinate their support through a the donors to ,and ;Consultative Group Donor
- C. ,address and resolve issues ,To entertain differences and disputes referred to it by any or any ,the Joint Committee ,member Council member State on matters arising under this .Agreement

Article 19. Rules of Procedures

The Council shall adopt its own Rules of Procedures, and may seek technical advisory services as it deems necessary.

Article 20. Decisions of Council

Decisions of the Council shall be by unanimous except as otherwise provided for in its Rules of vote .Procedures

Article 18.

Functions of Council

หน้าที่ของคณะมนตรี หน้าที่ของคณะมนตรี คือ

- A. กำหนดนโยบายและตัดสินใจ และกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็น อื่นๆเกี่ยวกับการส่งเสริม การสนับสนุน ความร่วมมือและการ ประสานงานในกิจกรรมและโครงการร่วม ในลักษณะที่ สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ร่วมกันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้ การอนุรักษ์ และการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำและ ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของกลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong River Basin - MRB) รวมถึงการคุ้มครองสภาพแวดล้อมและสภาพน้ำในลุ่มน้ำ ตามที่กำหนดภายใต้ความตกลงนี้
- B. ตัดสินใจเรื่องการกำหนดนโยบายอื่น ๆ และทำการตัดสินใจที่ จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการ ตามความตกลงนี้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่ง รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะการให้ความเห็นชอบกฎระเบียบ วิธี ปฏิบัติของคณะกรรมการร่วม ตาม Article 25 กฎระเบียบ การใช้ น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ ตาม Article 26 ที่เสนอโดย คณะกรรมการร่วม รวมถึงแผนพัฒนาลุ่มน้ำ และโครงการ/ แผนงาน ที่เป็นองค์ประกอบหลัก กำหนด แนวปฏิบัติ สำหรับ ความช่วยเหลือด้านการเงิน และวิชาการ ของโครงการ และ แผนงานการพัฒนา และหากพิจารณา เห็นว่ามีความจำเป็น ก็อาจ เชิญผู้อุปถัมภ์เพื่อขอรับการสนับสนุน โดยผ่านทางคณะที่ปรึกษา ผู้อุปถัมภ์ (Donor Consultative Group – DCG) และ
- C. รับเรื่อง พิจารณาและแก้ไขประเด็นปัญหา ความขัดแย้งและ ข้อพิพาทที่เสนอต่อคณะมนตรี โดยสมาชิกคณะมนตรี คณะกรรมการร่วมหรือประเทศภาคีหนึ่งใด ในเรื่องต่างๆที่ เกิดขึ้นภายใต้ข้อตกลงนี้

Article 19.

Rule of Procedures

กฎระเบียบวิธีปฏิบัติ คณะมนตรีจะกำหนดกฎระเบียบวิธี ปฏิบัติของตนเองและอาจจะขอใช้บริการที่ปรึกษาทางวิชาการได้ ตามที่เห็นว่าจำเป็น

Article 20.

Decisions of Council

มติของคณะมนตรี มติของคณะมนตรีจะต้องเป็นการออก เสียงโดยเอกฉันท์ (unanimous vote) เว้นแต่ที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของตน

C. JOINT COMMITTEE

Article 21. Composition of Joint Committee

The Joint Committee shall be composed of one member from each participating riparian State at no less than Head of Department level.

Article 22. Chairmanship of Joint Committee

The Chairmanship of the Joint Committee will rotate according to the reverse alphabetical listing of the member countries and the Chairperson shall serve a term of one year.

Article 23. Sessions of Joint Committee

The Joint Committee shall convene at least two regular sessions every year and may convene special sessions whenever it considers it necessary or upon the request of a member State. It may invite observers to its sessions as it deems appropriate.

Article 24. Functions of Joint Committee

The functions of the Joint Committee are:

- A. To implement the policies and decisions of the Council and such other tasks as may be assigned by the Council.
- B. To formulate a basin development plan, which would be periodically reviewed and revised as necessary; to submit to the Council for approval the basin development plan and joint development projects/programs to be implemented in connection with it; and to confer with donors, directly or through their consultative group, to obtain the financial and technical support necessary for project/program implementation.
- C. To regularly obtain, update and exchange information and data necessary to implement this Agreement.
- D. To conduct appropriate studies and assessments for the protection of the environment and maintenance of the ecological balance of the Mekong River Basin

C. Joint Committee

คณะกรรมการร่วม

Article 21.

Composition of Joint Committee

องค์ประกอบของคณะกรรมการร่วม คณะกรรมการร่วมจะประกอบด้วยสมาชิกจากประเทศภาคี ประเทศละหนึ่งคน ในระดับที่ไม่ต่ำกว่า หัวหน้าหน่วยงานระดับกรม (อธิบดี, เลขานุการ)

Article 22.

Chairmanship of Joint Committee

ตำแหน่งประธานของคณะกรรมการร่วม ตำแหน่งประธานของคณะกรรมการร่วมจะหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษรย้อนกลับของรายชื่อของประเทศภาคีสมาชิก และประธานจะมีวาระคราวละหนึ่งปี

Article 23.

Sessions of Joint Committee

สมัยประชุมของคณะกรรมการร่วม คณะกรรมการร่วม จะเรียกประชุมสมัยสามัญ (regular sessions) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และอาจเรียกประชุมสมัยวิสามัญ (special sessions) ได้เมื่อพิจารณาเห็นว่าจำเป็น หรือเมื่อได้รับการร้องขอจากประเทศสมาชิก คณะกรรมการร่วมอาจเชิญผู้สังเกตการณ์เข้าร่วม การประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

Article 24.

Functions of Joint Committee

หน้าที่ของคณะกรรมการร่วม หน้าที่ของคณะกรรมการร่วม คือ

- A. ดำเนินการตามนโยบายและมติของคณะมนตรี และปฏิบัติภารกิจอื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะมนตรี
- B. จัดทำแผนพัฒนาลุ่มน้ำ ซึ่งจะมีการพิจารณาทบทวนและแก้ไขเป็นระยะๆตามความจำเป็นนำเสนอแผนพัฒนาลุ่มน้ำ และโครงการ/แผนงานพัฒนาร่วมที่จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาลุ่มน้ำดังกล่าวต่อคณะมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติ และพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อุปถัมภ์ (donors) โดยตรงหรือผ่านทางคณะที่ปรึกษาของผู้อุปถัมภ์ (DCG) เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินและวิชาการที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานโครงการ/แผนงาน
- C. ดำเนินการเพื่อให้รับ ปรับปรุงให้ทันสมัย และแลกเปลี่ยนข้อสนเทศและข้อมูลที่จำเป็นในการดำเนินงานตามความตกลงนี้โดยสม่ำเสมอ
- D. ทำการศึกษาและการประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และรักษาความสมดุลย์ด้านนิเวศน์วิทยาของลุ่มแม่น้ำโขง

- E. To assign tasks and supervise the activities of the Secretariat as is required to implement this Agreement and the policies, decisions, projects and programs adopted thereunder, including the maintenance of databases and information necessary for the Council and Joint Committee to perform their functions, and approval of the annual work program prepared by the Secretariat.
- F. To address and make every effort to resolve issues and differences that may arise between regular sessions of the Council, referred to it by any Joint Committee member or member state on matters arising under this Agreement, and when necessary to refer the matter to the Council.
- G. To review and approve studies and training for the personnel of the riparian member countries involved in Mekong River Basin activities as appropriate and necessary to strengthen the capability to implement this Agreement.
- H. To make recommendations to the Council for approval on the organizational structure, modifications and restructuring of the Secretariat.

Article 25. Rules of Procedures

The Joint Committee shall propose its own Rules of Procedures to be approved by the Council. It may form ad hoc and/or permanent sub-committees or working groups as considered necessary, and may seek technical advisory services except as may be provided for in the Council's Rules of Procedures or decisions.

Article 26. Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions

The Joint Committee shall prepare and propose for approval of the Council, inter alia, Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions pursuant to Articles 5 and 6, including but not limited to: 1) establishing the time frame for the wet and dry seasons; 2) establishing the location of hydrological stations, and determining and maintaining the flow level requirements at each station; 3) setting out criteria for determining surplus quantities of water during the dry season on the mainstream; 4) improving upon the mechanism to monitor intra-basin use; and, 5) setting up a mechanism to monitor inter-basin diversions from the mainstream.

- E. มอบหมายภารกิจและกำกับดูแลกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการ ซึ่งจำเป็นต่อการดำเนินงานตามความตกลงนี้ และนโยบาย มติโครงการและแผนงานที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินการ ได้ภายใต้ความตกลงนี้ รวมทั้งการ รวบรวมข้อมูล และข้อเสนอแนะที่จำเป็นสำหรับคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ตลอดจนพิจารณาอนุมัติแผนงานประจำปีที่จะจัดทำขึ้น โดยสำนักงานเลขาธิการ
- F. พิจารณาและดำเนินความพยายามทั้งปวงเพื่อแก้ไขปัญหา และความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการสมัยประชุม สมัยสามัญของคณะมนตรี ซึ่งนำเสนอมาโดยสมาชิก คณะกรรมการร่วมหรือประเทศภาคี หนึ่งใดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงนี้ และเมื่อจำเป็นที่จะต้องนำเสนอเรื่องนั้นต่อคณะมนตรี
- G. พิจารณาทบทวน และให้ความเห็นชอบการศึกษา และการฝึกอบรมบุคลากร ของประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมของกลุ่มแม่น้ำโขง ตามความเหมาะสมและจำเป็น เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการดำเนินงานตามความตกลงนี้
- H. ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงสร้าง องค์กร การปรับเปลี่ยน และการจัดโครงสร้างใหม่ของสำนักงานเลขาธิการ

Article 25.

Rules of Procedures

กฎระเบียบวิธีปฏิบัติ คณะกรรมการร่วมจะต้องเสนอ กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของตนเพื่อให้คณะมนตรีพิจารณาอนุมัติ คณะกรรมการร่วมอาจจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือ คณะทำงาน เฉพาะกิจ หรือถาวรตามที่พิจารณาเห็นว่าจำเป็น และอาจขอบริการคำแนะนำทางเทคนิคได้ เว้นแต่ ที่กำหนดไว้ใน กฎระเบียบวิธีปฏิบัติ หรือมติของคณะมนตรี

Article 26.

Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions

กฎระเบียบการใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ คณะกรรมการร่วมจะจัดทำและนำเสนอ ให้คณะมนตรีอนุมัติใน เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

กฎระเบียบการใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ ตามที่กำหนดใน Article 5 และ Article 6 รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะ

- 1) การกำหนดกรอบเวลาสำหรับฤดูน้ำมาก และฤดูแล้ง
- 2) การกำหนดที่ตั้งสถานีอุทกวิทยา และการกำหนดและ ดำรงปริมาณการไหลของน้ำที่ต้องการแต่ละสถานี
- 3) การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณากำหนดปริมาณน้ำ ส่วนเกินในลำน้ำแม่น้ำโขง ในช่วงฤดูแล้ง
- 4) การปรับปรุงกลไกเพื่อควบคุมดูแลการใช้น้ำภายในลุ่มน้ำ และ
- 5) การจัดทำกลไกเพื่อควบคุมดูแลการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจาก

ถ่าน้ำแม่ น้ำโจง

Article 27. Decisions of the Joint Committee

Decisions of the Joint Committee shall be by unanimous vote except as otherwise provided for in its Rules of Procedures.

D. SECRETARIAT

Article 28. Purpose of Secretariat

The Secretariat shall render technical and administrative services to the Council and Joint Committee, and be under the supervision of the Joint Committee.

Article 29. Location of Secretariat

The location and structure of the permanent office of the Secretariat shall be decided by the Council, and if necessary, a headquarters agreement shall be negotiated and entered into with the host government.

Article 30. Functions of the Secretariat

The functions and duties of the Secretariat will be to:

- A. Carry out the decisions and tasks assigned by the Council and Joint Committee under the direction of and directly responsible to the Joint Committee;
- B. Provide technical services and financial administration and advise as requested by the Council and Joint Committee;
- C. Formulate the annual work program, and prepare all other plans, project and program documents, studies and assessments as may be required;
- D. Assist the Joint Committee in the implementation and management of projects and programs as requested;
- E. Maintain databases of information as directed;
- F. Make preparations for sessions of the Council and Joint Committee; and,
- G. Carry out all other assignments as may be requested.

Article 27.

Decisions of the Joint Committee

มติของคณะกรรมการร่วม มติของคณะกรรมการร่วมจะต้องเป็นการออกเสียงโดยเอกฉันท์ (unanimous vote) เว้นแต่ที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

D. Secretariat

สำนักเลขาธิการ

Article 28.

Purposed of Secretariat

วัตถุประสงค์ของสำนักงานเลขาธิการ สำนักงานเลขาธิการ จะให้บริการทางเทคนิคและด้านบริหารแก่คณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม และจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการร่วม

Article 29.

Location of Secretariat

ที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการ ที่ตั้งและโครงสร้างของสำนักงานถาวรของสำนักงานเลขาธิการ จะต้องเป็นไปตามมติคณะมนตรี และหากจำเป็นให้มีการเจรจาทำความตกลงว่าด้วยสำนักงานใหญ่ (headquarters agreement) กับรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ (host country)

Article 30.

Functions of the Secretariat

หน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการ บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการ คือ

- A. ดำเนินการตามมติ และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะมนตรี และคณะกรรมการร่วม ภายใต้การกำกับดูแลและความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการร่วม
- B. ให้บริการด้านวิชาการและบริหารการเงิน และให้คำแนะนำตามที่คณะมนตรี และคณะกรรมการร่วมร้องขอ
- C. จัดทำแผนงานประจำปี และจัดเตรียมแผนงาน เอกสารโครงการและแผนการดำเนินงานอื่น ๆ ทั้งปวง รวมทั้งทำการศึกษาและประเมินผล ตามที่จำเป็น
- D. ให้ความช่วยเหลือแก่คณะกรรมการร่วมในการดำเนินการ และการบริหารจัดการ โครงการ และแผนงานตามที่ได้รับ การร้องขอ
- E. ดำเนินการข้อมูลของข้อเสนอตามที่ได้รับคำสั่ง
- F. จัดเตรียมการประชุมของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม และ
- G. ปฏิบัติภารกิจอื่นทั้งปวง ตามที่ได้รับ การร้องขอ

Article 31. Chief Executive Officer

The Secretariat shall be under the direction of a Chief Executive Officer (CEO), who shall be appointed by the Council from a short-list of qualified candidates selected by the Joint Committee. The Terms of Reference of the CEO shall be prepared by the Joint Committee and approved by the Council.

Article 32. Assistant Chief Executive Officer

There will be one Assistant to the CEO, nominated by the CEO and approved by the Chairman of the Joint Committee. Such Assistant will be of the same nationality as the Chairman of the Joint Committee and shall serve for a co-terminus one-year term.

Article 33. Riparian Staff

Riparian technical staff of the Secretariat are to be recruited on a basis of technical competence, and the number of posts shall be assigned on an equal basis among the members. Riparian technical staff shall be assigned to the Secretariat for no more than two three- year terms, except as otherwise decided by the Joint Committee.

CHAPTER V. ADDRESSING DIFFERENCES AND DISPUTES

Article 34. Resolution by Mekong River Commission

Whenever any difference or dispute may arise between two or more parties to this Agreement regarding any matters covered by this Agreement and/or actions taken by the implementing organization through its various bodies, particularly as to the interpretations of the Agreement and the legal rights of the parties, the Commission shall first make every effort to resolve the issue as provided in Articles 18.C and 24.F.

Article 31.

Chief Executive Officer -CEO

หัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) สำนักงานเลขาธิการจะอยู่ภายใต้การอำนวยการของ CEO ผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งโดยคณะมนตรี จากบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติ ซึ่งคัดเลือกแล้วโดยคณะกรรมการร่วม ข้อกำหนด รายละเอียดอำนาจหน้าที่ (TOR) ของ CEO จะจัดเตรียมโดยคณะกรรมการร่วม และพิจารณาอนุมัติโดยคณะมนตรี

Article 32.

Assistant Chief Executive Officer – Assistant CEO

ผู้ช่วยหัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหาร (Assistant CEO) กำหนดให้มีผู้ช่วยหัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหารหนึ่งคนเสนอชื่อโดย CEO และอนุมัติโดยประธานคณะกรรมการร่วม ผู้ช่วยดังกล่าวจะต้องมีสัญชาติเดียวกันกับประธานคณะกรรมการร่วม และจะมีวาระการปฏิบัติงานหน้าที่ร่วมกันเป็นเวลาหนึ่งปี

Article 33.

Riparian Staff

เจ้าหน้าที่จากรัฐภาคี เจ้าหน้าที่ทางเทคนิคจากรัฐภาคีในสำนักงานเลขาธิการ จะต้องคัดเลือกกว่าจ้าง บนพื้นฐานของความสามารถทางเทคนิค และจำนวนของตำแหน่ง จะได้รับการจัดสรรมอบหมายโดยเท่าเทียมกันในระหว่างประเทศสมาชิก เจ้าหน้าที่ทางเทคนิคจากรัฐภาคี จะมีวาระการปฏิบัติงานที่สำนักงานเลขาธิการได้คราวละ 3 ปี ไม่เกิน 2 คราว เว้นแต่คณะกรรมการร่วม ได้มีมติไว้เป็นอย่างอื่น

CHAPTER V.

ADDRESSING DIFFERENCES AND DISPUTES

การแก้ไขข้อขัดแย้งและข้อพิพาท

Article 34.

Resolution by Mekong River Commission

การแก้ไขปัญหาโดยคณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC) เมื่อใดก็ตามที่เกิดข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทขึ้น ระหว่างภาคีความตกลงนี้ สองประเทศหรือมากกว่า เกี่ยวกับเรื่องใด ๆ ภายใต้ความตกลงนี้ และ/หรือการกระทำโดยหน่วยงานผู้ปฏิบัติ โดยผ่านองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับการตีความ ความตกลง และสิทธิทางกฎหมายของรัฐภาคี คณะกรรมการแม่น้ำโขง จะดำเนินการพยายามทั้งปวงที่จะแก้ไขปัญหาในขั้นต้น ตามที่กำหนดในข้อ Article 18.C และ 24.F

Article 35. Resolution by Governments

In the event the Commission is unable to resolve the difference or dispute within a timely manner, the issue shall be referred to the Governments to take cognizance of the matter for resolution by negotiation through diplomatic channels within a timely manner, and may communicate their decision to the Council for further proceedings as may be necessary to carry out such decision. Should the Governments find it necessary or beneficial to facilitate the resolution of the matter, they may, by mutual agreement, request the assistance of mediation through an entity or party mutually agreed upon, and thereafter to proceed according to the principles of international law.

CHAPTER VI. FINAL PROVISIONS

Article 36. Entry into Force and Prior Agreements

This Agreement shall:

- A. Enter into force among all parties, with no retroactive effect upon activities and projects previously existing, on the date of signature by the appointed plenipotentiaries.
- B. Replace the Statute of the Committee for Coordination of Investigations of the Lower Mekong Basin of 1957 as amended, the Joint Declaration of Principles for Utilization of the Waters of the Lower Mekong Basin of 1975, the Declaration Concerning the Interim Committee for Coordination of Investigations of the Lower Mekong Basin of 1978, and all Rules of Procedures adopted under such agreements. This Agreement shall not replace or take precedence over any other treaties, acts or agreements entered into by and among any of the parties hereto, except that where a conflict in terms, areas of jurisdiction of subject matter or operation of any entities created under existing agreements occurs with any provisions of this Agreement, the issues shall be submitted to the respective governments to address and resolve.

Article 37. Amendments, Modification, Supersession and Termination

This Agreement may be amended, modified, superceded or terminated by the mutual agreement of all parties hereto at the time of such action.

Article 35.

Resolution by Governments

การแก้ไขปัญหาโดยรัฐบาล ในกรณีที่คณะกรรมการแม่โขงไม่สามารถแก้ไขข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทภายในเวลาอันควร จะต้องนำเสนอประเด็นปัญหานั้นต่อรัฐบาลให้รับทราบเพื่อหาข้อยุติโดยการเจรจาผ่านวิถีทางการทูตภายในเวลาอันควร และอาจแจ้งมติของตนต่อคณะมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไปตามที่จำเป็น เพื่อการดำเนินการตามมตินั้น หากรัฐบาลทั้งปวงเห็นว่าจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ที่จะอำนวยความสะดวกแก่การแก้ไขข้อขัดแย้งดังกล่าว รัฐบาล โดยความตกลงร่วมกัน อาจจะร้องขอความช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยผ่านองค์กรหรือฝ่ายที่เป็นที่ตกลงร่วมกัน ให้ดำเนินการต่อไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

CHAPTER VI.

FINAL PROVISIONS : บทบัญญัติสุดท้าย

Article 36.

Entry into Force and Prior Agreements

การมีผลบังคับใช้ และความตกลงที่มีอยู่ก่อน ความตกลงนี้จะ :

- A. มีผลบังคับใช้กับรัฐภาคีทั้งปวงในวันที่มีการลงนามโดยผู้มีอำนาจเต็มที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยไม่มีผลย้อนหลังต่อกิจกรรม และ โครงการที่มีอยู่ก่อน
- B. ความตกลงนี้จะใช้แทนธรรมนูญของคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ค. ศ. 1957 (พ.ศ. 2500) ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม แถลงการณ์ร่วมเรื่องหลักเกณฑ์การใช้น้ำของลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ค.ศ. 1975 (พ.ศ. 2518) และปฏิญญาว่าด้วย คณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างชั่วคราว ค.ศ. 1978 (พ.ศ.2521) รวมทั้งกฎระเบียบวิธีปฏิบัติที่ได้มีการตกลงกันภายใต้ความตกลงเหล่านั้น ความตกลงนี้จะไม่ใช้แทน หรือมีความสำคัญเหนือสนธิสัญญาพระราชบัญญัติ หรือความตกลงอื่นใด ที่ได้กระทำโดยและระหว่างรัฐภาคีใดๆของความตกลงนี้ เว้นแต่ในกรณี ที่เกิดความขัดแย้งกันระหว่างข้อความ เขตอำนาจของสารัตถะ หรือการดำเนินงานขององค์กรใดๆที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความตกลงที่มีอยู่ก่อนเงื่อนไขของความตกลงนี้ ให้นำเสนอประเด็นปัญหาดังกล่าวต่อรัฐบาลที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและแก้ไข

Article 37.

Amendments, Modification, Supersession and Termination

การแก้ไข การเปลี่ยนแปลง การใช้แทนที่ และการสิ้นสุด ความตกลงนี้สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลง ถูกแทนที่ หรือสิ้นสุด โดยความตกลงร่วมกันของภาคีทั้งปวงของความตกลงนี้ ณ เวลาที่มีการกระทำดังกล่าว

Article 38. Scope of Agreement

This Agreement shall consist of the Preamble and all provisions thereafter and amendments thereto, the Annexes, and all other agreements entered into by the Parties under this Agreement. Parties may enter into bi- or multi-lateral special agreements or arrangements for implementation and management of any programs and projects to be undertaken within the framework of this Agreement, which agreements shall not be in conflict with this Agreement and shall not confer any rights or obligations upon the parties not signatories thereto, except as otherwise conferred under this Agreement.

Article 39. Additional Parties to Agreement

Any other riparian State, accepting the rights and obligations under this Agreement, may become a party with the consent of the parties.

Article 40. Suspension and Withdrawal

Any party to this Agreement may withdraw or suspend their participation under present Agreement by giving written notice to the Chairman of the Council of the Mekong River Commission, who shall acknowledge receipt thereof and immediately communicate it to the Council representatives of all remaining parties. Such notice of withdrawal or suspension shall take effect one year after the date of acknowledgment or receipt unless such notice is withdrawn beforehand or the parties mutually agree otherwise. Unless mutually agreed upon to the contrary by all remaining parties to this Agreement, such notice shall not be prejudicial to nor relieve the noticing party of any commitments entered into concerning programs, projects, studies or other recognized rights and interests of any riparians, or under international law.

Article 41. United Nations and International Community Involvement

The member countries to this Agreement acknowledge the important contribution in the assistance and guidance of the United Nations, donors and the international community and wish to continue the relationship under this Agreement.

Article 38.

Scope of Agreement

ขอบเขตของความตกลง ความตกลงนี้จะประกอบด้วย อารัมภบท และข้อบททั้งปวงภายหลังจากนั้นรวมถึงข้อแก้ไข ภาคผนวก และความตกลงอื่นทั้งปวง ที่กระทำขึ้นโดยรัฐภาคีทั้งปวงภายใต้ ความตกลงนี้ รัฐภาคีอาจจะทำความตกลงพิเศษ แบบทวิภาคีหรือพหุภาคี หรือเตรียมการเพื่อ การปฏิบัติ และการบริหารจัดการ แผนงาน และโครงการใดๆ ที่จะดำเนินการภายในกรอบของความตกลงนี้ ซึ่งความตกลงต่าง ๆ จะต้องไม่ขัดแย้งกับความตกลงนี้ และจะไม่ก่อให้เกิดสิทธิหรือพันธกรณีแก่รัฐภาคีที่ไม่ได้ลงนามความตกลงนั้น เว้นแต่จะเป็นไปตามที่ความตกลงนี้ ให้นำสิทธิไว้เป็นอย่างอื่น

Article 39.

Additional Parties to Agreement

รัฐภาคีเพิ่มของความตกลง รัฐริมน้ำอื่นใดซึ่งที่ยอมรับสิทธิ และพันธกรณีภายใต้ความตกลงนี้ อาจเข้าเป็นภาคีได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากรัฐภาคีทั้งปวง

Article 40.

Suspension and Withdrawal

การระงับใช้ และการถอนตัว รัฐภาคีใดของความตกลงนี้อาจถอนตัวหรือระงับการเข้าร่วมในความตกลงนี้ โดยการบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังประธานคณะมนตรีของคณะกรรมการแม่น้ำโขง ผู้ซึ่งเมื่อรับทราบแล้วจะแจ้งให้ผู้แทนคณะมนตรีของรัฐภาคีที่เหลือทั้งปวงทราบโดยทันที การบอกกล่าวเพื่อถอนตัวหรือระงับการเข้าร่วมดังกล่าวจะมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่รับทราบ เว้นแต่การบอกกล่าวถูกถอนออกไปก่อน หรือรัฐภาคีทั้งปวง ตกลงร่วมกันเป็นอย่างอื่น เว้นแต่หากรัฐภาคีที่เหลืออยู่ทั้งปวงของความตกลงนี้ได้ตกลงไว้ร่วมกันในทางตรงกันข้าม การบอกกล่าวนั้นก็จะไม่มีผลกระทบหรือทำให้สมาชิกผู้บอกกล่าวนั้นหลุดพ้นจากข้อผูกพันใดๆซึ่งได้ทำไว้เกี่ยวกับแผนงาน โครงการ การศึกษา หรือสิทธิ และประโยชน์ของรัฐภาคีอื่นใด ซึ่งเป็นที่ยอมรับแล้ว หรือภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

Article 41.

United Nations and International Community Involvement

การมีส่วนร่วมขององค์การสหประชาชาติ และประชาคมระหว่างประเทศ ประเทศสมาชิกของความตกลงนี้รับทราบการให้ความสนับสนุนที่สำคัญ โดยการให้ความช่วยเหลือ และการแนะนำของสหประชาชาติ (United Nations) ผู้อุปถัมภ์ (donor) และประชาคมระหว่างประเทศ (International Community) และประสงค์ที่จะคงความสัมพันธ์ดังกล่าวต่อไป ภายใต้ความตกลงนี้

Article 42. Registration of Agreement

This Agreement shall be registered and deposited, in English and French, with the Secretary General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized by their respective governments have signed this Agreement.

DONE on 5 April 1995 at Chiang Rai, Thailand, in English and French, both texts being equally authentic. In the case of any inconsistency, the text in the English language, in which language the Agreement was drawn up, shall prevail.

Article 42.

Registration of Agreement

การลงทะเบียนความตกลง ความตกลงนี้จะลงทะเบียนเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส และเก็บรักษาไว้ที่เลขาธิการสหประชาชาติเพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในความตกลงนี้ ทำเมื่อวันที่ 5 เมษายน ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) ที่จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย เป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส ทั้งสองฉบับใช้เป็นหลักฐานจริงได้เท่าเทียมกัน ในกรณีขัดแย้งกันให้ใช้ตัวบทภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการจัดทำความตกลงเป็นสำคัญ

ราชอาณาจักรกัมพูชา :

ฯพณฯ นายอิง เกียด

**Deputy Prime Minister and Minister
Of Public Works and Transport**

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว :

ฯพณฯ นายสมสะหวาด เล่งสะหวัด

Minister of Foreign Affairs

ราชอาณาจักรไทย :

ฯพณฯ นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์

Minister of Foreign Affairs

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม :

ฯพณฯ นายเหงียน หม่าน คำ

Minister of Foreign Affairs

**PROTOCOL
TO THE AGREEMENT ON THE COOPERATION
FOR
THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE
MEKONG RIVER BASIN
FOR THE ESTABLISHMENT AND
COMMENCEMENT OF THE MEKONG RIVER
COMMISSION**

The Governments of the Kingdom of Cambodia, Lao People's Democratic Republic, Kingdom of Thailand, and Socialist Republic of Viet Nam, have signed on this day the AGREEMENT ON THE COOPERATION FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE MEKONG RIVER BASIN.

Said AGREEMENT provides for in Chapter IV the establishment of the Mekong River Commission as the institutional framework through which the AGREEMENT will be implemented.

BY THIS PROTOCOL, the signatory parties to the AGREEMENT do hereby declare the establishment and commencement of the MEKONG RIVER COMMISSION, consisting of three permanent bodies, the COUNCIL, JOINT COMMITTEE and SECRETARIAT, effective on this date with the full authority and responsibility set forth under the AGREEMENT.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized by their respective governments have signed this Protocol.

DONE on 5 April 1995 at Chiang Rai, Thailand.

พิธีสาร

ต่อท้ายความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน เพื่อการจัดตั้ง และการเริ่มต้นของ คณะกรรมการแม่น้ำโขง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ราชอาณาจักรไทย

และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ได้ร่วมกันลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืนในวันนี้ ในบทที่ 4 ของความตกลงดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการแม่น้ำโขง เพื่อเป็นกรอบสถาบันสำหรับการปฏิบัติตามความตกลง โดยพิธีสารฉบับนี้ ประเทศภาคีผู้ร่วมลงนามความตกลงได้ประกาศการจัดตั้ง และการเริ่มต้นของคณะกรรมการแม่น้ำโขงซึ่งประกอบด้วยองค์กรถาวร 3 องค์กร คือ คณะมนตรี คณะกรรมการร่วม และสำนักงานเลขาธิการ ซึ่งจะมีผลในวันนี้ โดยมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในความตกลง เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจอย่างเป็นทางการจากรัฐบาลของตนได้ ลงนามพิธีสารฉบับนี้ ทำเมื่อวันที่ 5 เมษายน ค.ศ. 1995 ที่จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย

ภาคผนวก ข

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้าและข้อตกลง
(Procedures for Notification, Prior Consultation and
Agreement: PNPCA)

คณะกรรมการแม่น้ำโขง

เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง

ตู้ ปณ. 1112 กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา

โทรศัพท์: (855-23) 720 979

โทรสาร: (855-23) 720 972

E-mail: mrcs@mrcmekong.org Website: www.mrcmekong.org

คณะกรรมการแม่ข่าย
ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง
การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง

สารบัญ

อาร์มกบท

1. คำจำกัดความของคำสำคัญ
2. วัตถุประสงค์
3. หลักการ
4. การแจ้ง
  - 4.1 ขอบเขตของการแจ้ง
  - 4.2 เนื้อหา และฟอร์ม/รูปแบบ ของการแจ้ง
  - 4.3 กลไกด้านองค์กรสำหรับการแจ้ง
  - 4.4 กระบวนการสำหรับการแจ้ง
  - 4.5 เวลาที่เหมาะสมสำหรับการแจ้ง
  - 4.6 การไม่แจ้ง
5. การปรึกษาหารือล่วงหน้า
  - 5.1 ขอบเขตของการปรึกษาหารือล่วงหน้า
  - 5.2 เนื้อหา และฟอร์ม/รูปแบบ ของการปรึกษาหารือล่วงหน้า
  - 5.3 กลไกด้านองค์กรสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า
  - 5.4 กระบวนการสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า
  - 5.5 เวลาที่เหมาะสมสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า
  - 5.6 การไม่มีการปรึกษาหารือล่วงหน้า
6. ข้อตกลงเฉพาะ
7. บทบัญญัติสุดท้าย
  - ภาคผนวก 1
  - ภาคผนวก 2 (ก)
  - ภาคผนวก 2 (ข)

คณะกรรมการแม่น้ำโขง
ระเบียบปฏิบัติเรื่อง
การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง

อารัมภบท

ยืนยันอีกครั้งถึงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะร่วมมือต่อไปและส่งเสริมในลักษณะที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ร่วมกันในการใช้และการพัฒนาน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของกลุ่มแม่น้ำโขงตามที่ได้รับการยอมรับในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน ลงนาม ณ เชียงราย ประเทศไทย เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2538 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ความตกลงแม่น้ำโขง”

เป็นไปตามข้อคิดคณะมนตรีว่าด้วยแผนงานการใช้น้ำ เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2542 และข้อตัดสินใจของการประชุมคณะกรรมการร่วมในเดือนกุมภาพันธ์ 2546 ว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมาธิการเทคนิคที่ 4 สำหรับระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ระเบียบปฏิบัติ”

ยอมรับแนวทางที่มีลักษณะปรับตามสภาพ ที่นำไปสู่การพัฒนากฎเกณฑ์การใช้น้ำ และลักษณะของระเบียบปฏิบัติซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกฎเกณฑ์การใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ

ยืนยันอีกครั้งถึงข้อผูกพันที่จะทำงานร่วมกันที่จะให้ความสำคัญของการปกป้องสิ่งแวดล้อม และความสมดุลของระบบนิเวศน์ในลุ่มแม่น้ำโขง รวมถึง การป้องกันผลที่เป็นอันตรายและลงมือจัดการเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งอยู่ในขอบเขตของกฎเกณฑ์/ระเบียบปฏิบัติอื่นๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรี

โดยนัยนี้เราเห็นชอบระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง ดังต่อไปนี้

คำจำกัดความของคำที่สำคัญ

ฤดูน้ำมากและฤดูแล้ง วันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดของฤดูน้ำมากและฤดูแล้งจะผันแปร ตลอดลุ่มน้ำ เนื่องจากความผันแปรในระดับภูมิภาคเป็นไปตามการวิเคราะห์เบื้องต้นถึงข้อมูลด้านอุตุ-อุทกวิทยาที่มีลักษณะค่อนข้างต่อเนื่องกันระยะยาว ฤดูน้ำมากอาจเริ่มต้นระหว่างกลาง เดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนมิถุนายน และสิ้นสุดตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลาง เดือนธันวาคม คณะกรรมการร่วมจะตัดสินใจเรื่องวันที่แน่นอน ของการเริ่มต้นและวันสิ้นสุดของฤดูน้ำมากและฤดูแล้ง โดยยึดถือการวิเคราะห์ข้อมูลการไหลในระยะยาวของลำน้ำสายประธานของสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการแม่น้ำโขงและคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ

ลำน้ำสายประธานของแม่น้ำโขง แม่น้ำที่ไหลผ่านประเทศ 6 ประเทศ ได้แก่ จีน เมียนมาร์ ลาว ไทย กัมพูชา และเวียดนาม ไปลงทะเลผ่านมี ชวน (My Thuan) และมี โธ (My Tho) ในเวียดนาม

แม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขง ลำน้ำธรรมชาติของระบบแม่น้ำโขง เพื่อวัตถุประสงค์ของระเบียบปฏิบัตินี้ หมายถึง แม่น้ำสาขาซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการร่วม ว่าเป็นลำน้ำธรรมชาติของระบบ

แม่น้ำโขง ซึ่งการไหลมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อลำน้ำสายประธาน คำจำกัดความนี้จะได้รับการทบทวนและเห็นพ้องกัน ภายหลังจากการบังคับใช้ระเบียบปฏิบัติหากมีการยกข้อกังวลใจ

การใช้น้ำ/การใช้ประโยชน์ เพื่อวัตถุประสงค์ของระเบียบปฏิบัตินี้ หมายถึง การใช้น้ำใด ๆ ของรัฐสมาชิกใดๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพน้ำหรือระบบการไหลของลำน้ำสายประธานของระบบแม่น้ำโขง คณะกรรมการร่วมอาจทบทวนและปรับปรุงเป็นระยะๆ ตามที่เห็นจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

คำจำกัดความสำคัญที่เกี่ยวข้องจากความตกลงแม่น้ำโขง

ข้อตกลง ภายใต้ข้อ 5 ข้อตัดสินใจของคณะกรรมการร่วม ซึ่งเป็นผลจากการปรึกษาหารือล่วงหน้า และการประเมินการใช้น้ำที่เสนอใดๆ สำหรับการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำในระหว่างฤดูน้ำมากจากลำน้ำสายประธาน รวมทั้งการใช้น้ำในลุ่มน้ำเดียวกันหรือการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำของน้ำในระหว่างฤดูแล้ง วัตถุประสงค์ของข้อตกลงนี้คือ การบรรลุการใช้โดยฉันทมติที่ให้ประโยชน์สูงสุด และการป้องกันความสูญเสียของน้ำที่มีพลวัตและเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับกฎเกณฑ์เรื่องการใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำที่กำหนดในข้อ 26

การแจ้ง การให้ข้อมูลเรื่องการใช้น้ำที่เสนอในเวลาที่เหมาะสม โดยรัฐริมฝั่งแม่น้ำไปยังคณะกรรมการร่วม ตามรูปแบบ เนื้อหา และระเบียบปฏิบัติที่กำหนดในกฎเกณฑ์เรื่องการใช้น้ำ และการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำภายใต้ข้อ 26

การปรึกษาหารือล่วงหน้า การแจ้งพร้อมข้อมูลและข้อสารสนเทศเพิ่มเติมในเวลาที่เหมาะสมไปยังคณะกรรมการร่วมตามที่กำหนดไว้ในกฎเกณฑ์เรื่องการใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำภายใต้ ข้อ 26 ซึ่งจะเปิดโอกาสให้สมาชิกริมฝั่งแม่น้ำอื่นๆ ที่จะอภิปราย และประเมินผลกระทบของการใช้ที่เสนอต่อการใช้น้ำและผลกระทบอื่นๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำหรับการมุ่งที่จะบรรลุข้อตกลง การปรึกษาหารือล่วงหน้า ไม่ใช่เป็นสิทธิขยับยั้งการใช้และไม่ใช่สิทธิฝ่ายเดียวที่จะใช้น้ำโดยผู้ยูริมฝั่งแม่น้ำใดๆ โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้ยูริมฝั่งแม่น้ำอื่นๆ

การใช้น้ำที่เสนอ ข้อเสนอใดๆ สำหรับการใช้น้ำที่แน่นอนของระบบแม่น้ำโขงโดยผู้ยูริมฝั่งแม่น้ำใดๆ โดยไม่รวมถึงการใช้ในครัวเรือน และการใช้น้ำเล็กน้อยของน้ำซึ่งไม่มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อการไหลของลำน้ำสายประธาน

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของระเบียบปฏิบัตินี้ คือ

- ก. เพื่อเสนอขั้นตอนสำหรับรัฐสมาชิกคณะกรรมการแม่น้ำโขงในการสนับสนุนการจัดทำกฎเกณฑ์เรื่องการใช้น้ำและการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ
- ข. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือที่ดีขึ้นในระหว่างประเทศสมาชิก คณะกรรมการแม่น้ำโขงในลักษณะที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ร่วมกัน เพื่อที่จะประกันการพัฒนา การจัดการ และการอนุรักษ์ที่ยั่งยืนของน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขง

3. หลักการ

ระเบียบปฏิบัตินี้จะถูกควบคุมโดยหลักการที่มีลักษณะเป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้

- ก. หลักความเท่าเทียมของอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน
- ข. หลักการใช้ที่สมเหตุสมผลและเป็นธรรม
- ค. หลักการเคารพสิทธิและผลประโยชน์ที่ชอบธรรม
- ง. หลักสุจริตใจ
- จ. หลักความโปร่งใส

4. การแจ้ง

4.1 ขอบเขตของการแจ้ง

4.1.1

เป็นไปตาม ข้อ 5 ของความตกลงแม่น้ำโขง การแจ้งกรณีการใช้ที่เสนอซึ่งกำหนดในข้อ

4.1.2 จะต้องยื่นต่อคณะกรรมการร่วมในเวลาที่เหมาะสม ตามรูปแบบและเนื้อหา แผนงาน และหลักการที่ระบุในระเบียบปฏิบัติ ซึ่งปรากฏตาม ภาคผนวก 1

4.1.2

เงื่อนไขการแจ้งและกรอบงาน จะบังคับใช้กับการใช้ที่เสนอ ดังต่อไปนี้

- ก. การใช้น้ำในลุ่มน้ำเดียวกัน และการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ รวมทั้งทะเลสาบ Tonle Sap และ
- ข. การใช้ในลุ่มน้ำเดียวกันในระหว่างฤดูน้ำมากในลำน้ำสายประธาน

4.2 เนื้อหาและฟอร์ม/รูปแบบ ของการแจ้ง

4.2.1 เนื้อหา

การแจ้งจะรวมถึง รายงานการศึกษาความเหมาะสม แผนปฏิบัติงาน แผนงานและ ข้อมูลที่มีอยู่

4.2.2 ฟอร์ม/รูปแบบ

เพื่ออำนวยความสะดวกในกระบวนการแจ้ง ฟอร์ม/รูปแบบ สำหรับการแจ้งถูก กำหนดใน ภาคผนวก 1 ของระเบียบปฏิบัติ

4.3 กลไกด้านองค์กรสำหรับการแจ้ง

กลไกสำหรับการบริหารการแจ้งภายใต้ระเบียบปฏิบัตินี้ จะเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ และองค์กรของคณะกรรมการแม่น้ำโขงโดยมีบทบาท/หน้าที่/ ความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.3.1 คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติแต่ละฝ่าย ภายใต้ระเบียบปฏิบัตินี้ มีดังนี้

- ก. แจ้งหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทราบถึงขอบเขต เนื้อหา และฟอร์ม สำหรับการแจ้งกรณีการใช้ที่เสนอ ซึ่งระบุไว้ในข้อ 4.1 ของระเบียบปฏิบัตินี้
- ข. ทบทวน และตรวจสอบ การแจ้ง ที่ได้รับจากหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกันว่า ข้อมูลและข้อสารสนเทศสำหรับการแจ้งครบถ้วนและสอดคล้องกับ เนื้อหา และฟอร์ม/รูปแบบ

ค. รวบรวม บันทึก และจัดส่ง การแจ้งพร้อมเอกสารที่เหมาะสมไปยังสำนักงาน
เลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง เพื่อยื่นต่อคณะกรรมการร่วม และส่ง
ให้คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติอื่นๆ

4.3.2 สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ
แม่น้ำโขงภายใต้ระเบียบปฏิบัติสำหรับการแจ้ง คือ

ก. รับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ บันทึก และจัดทำแฟ้ม เรื่องการแจ้งตามฟอร์ม/
รูปแบบ ซึ่งปรากฏตามภาคผนวก 1

ข. ยื่นการแจ้งไปยังคณะกรรมการร่วม และสำเนาให้คณะกรรมการแม่น้ำโขง
แห่งชาติแต่ละฝ่าย

ค. นำข้อมูลและข้อสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเข้าไปในระบบข้อมูลสารสนเทศของ
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง และ

ง. บรรจุข้อคิดเห็นใดๆ ที่มีต่อการแจ้งในแฟ้มและยื่นไปยังคณะกรรมการร่วม

4.3.3 คณะกรรมการร่วม

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการร่วมภายใต้ระเบียบปฏิบัติ
สำหรับการแจ้งคือ การรับทราบการแจ้งที่ยื่นและรับทราบข้อคิดเห็น หากมี
ที่เสนอผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

4.4 กระบวนการสำหรับการแจ้ง

การแจ้งจะยื่น โดยคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติที่เกี่ยวข้องไปยังคณะกรรมการร่วม
ผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง โดยสอดคล้องกับบทบาท/หน้าที่/
ความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในข้อ 4.3 ของระเบียบปฏิบัตินี้

4.5 เวลาที่เหมาะสมของการแจ้ง

การแจ้งเรื่องการใช้พื้นที่เสนอจะยื่น ไปยังคณะกรรมการร่วมในลักษณะที่เหมาะสมแก่เวลา
ก่อนการดำเนินงาน

4.6 การไม่แจ้ง

ในกรณีที่ไม่มีกรแจ้ง คณะกรรมการร่วมจะร้องขอให้คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ
ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่ระบุไว้ในข้อ 4.3.1 ของระเบียบปฏิบัตินี้

5. การปรึกษาหารือล่วงหน้า

5.1 ขอบเขตของการปรึกษาหารือล่วงหน้า

โดยนำเอาข้อ 5 ของความตกลงแม่น้ำโขง ประกอบการพิจารณา และมุ่งที่จะบรรลุ
ข้อตกลง การใช้ที่เสนอตั้งต่อไป นี้ จะต้องมีการปรึกษาหารือล่วงหน้า

ก. การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจากลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูน้ำมาก

ข. การใช้น้ำภายในลุ่มน้ำเดียวกันจากลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูแล้ง และ

ค. การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจากปริมาณส่วนเกินของน้ำในระหว่างฤดูแล้ง

5.2 เนื้อหา และฟอร์ม/รูปแบบของการปรึกษาหารือล่วงหน้า

5.2.1 เนื้อหา

นอกจากข้อมูลและข้อสารสนเทศที่ต้องมีสำหรับการแจ้ง รัฐที่แจ้งจะต้องจัดหาข้อมูลและข้อสารสนเทศทางเทคนิคเพิ่มเติมที่มีอยู่ในเรื่องการใช้น้ำที่เสนอ เพื่อการประเมินผลกระทบโดยรัฐริมฝั่งแม่น้ำอื่นๆ ตามที่ปรากฏในภาคผนวก 2 (ก)

5.2.2 ฟอร์ม/รูปแบบ

ฟอร์ม/รูปแบบที่ประเทศผู้ถูกแจ้งจะใช้ตอบในเรื่องการใช้น้ำที่เสนอจะถูกกำหนดในภาคผนวก 2 (ข)

5.3 กลไกด้านองค์กรสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า

กลไกสำหรับการบริหารการปรึกษาหารือล่วงหน้าภายใต้ระเบียบปฏิบัตินี้ จะเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติและองค์กรของคณะกรรมการแม่น้ำโขงโดยมีบทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

5.3.1 คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติแต่ละฝ่าย ภายใต้ระเบียบปฏิบัตินี้ มีดังนี้

ก. แจ้งหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทราบถึงขอบเขต เนื้อหา และฟอร์ม/รูปแบบที่กำหนดให้มีสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้ากรณีการใช้น้ำที่เสนอซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของระเบียบปฏิบัติ

ข. รับ ทบทวน และตรวจสอบเอกสารต่างๆ สำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้าใดๆ ที่ได้รับ เพื่อประกันว่า ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหา และฟอร์ม/รูปแบบ

ค. รวบรวม และจัดส่งข้อเสนอพร้อมเอกสารที่เหมาะสมไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงเพื่อยื่นต่อคณะกรรมการร่วมและจัดส่งไปยังคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติอื่นๆ

ง. อำนวยความสะดวกแก่การปรึกษาหารือ การนำเสนอ การประเมิน และการเยี่ยมชมสถานที่ ตามที่ได้รับการร้องขอจากคณะกรรมการร่วม สำหรับการใช้น้ำที่เสนอ และ

จ. บันทึกข้อคิดเห็น หรือคำตอบที่ได้รับจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง แล้วจัดส่งสำเนาให้หน่วยงานปฏิบัติหรือบุคคลใด ที่จัดทำข้อเสนอ สำหรับการใช้น้ำผ่านกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

5.3.2 สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง ภายใต้ระเบียบปฏิบัติเรื่องการปรึกษาหารือล่วงหน้าคือ

- ก. รับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ บันทึก และจัดทำแฟ้มเอกสารสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้าตามฟอร์ม/รูปแบบ ในภาคผนวก 2 (ก) และคำตอบจากประเทศที่ถูกแจ้งตามฟอร์ม/รูปแบบในภาคผนวก 2 (ข)
- ข. ยื่นเอกสารต่างๆ สำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้ากรณีการใช้ที่เสนอไปยังคณะกรรมการร่วมและสำเนาให้คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติแต่ละฝ่าย
- ค. ทบทวน วิเคราะห์ และให้ข้อคิดเห็นทางเทคนิคแก่คณะกรรมการร่วมตามที่ได้รับการร้องขอ
- ง. จัดหาข้อมูลและข้อสารสนเทศที่มีอยู่เพิ่มเติม และอำนวยความสะดวกแก่การประชุมตามที่ได้รับการร้องขอจากรัฐสมาชิกที่เกี่ยวข้อง
- จ. ให้ความสนับสนุนทางเทคนิคที่มีอยู่สำหรับการประเมิน หากจำเป็น คณะกรรมการร่วมอาจจัดตั้งทีมแสวงหาข้อเท็จจริงซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงในการไปเยี่ยมชมสถานที่
- ฉ. นำข้อมูลและข้อสารสนเทศที่เกี่ยวข้องลงในระบบข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

5.3.3 คณะกรรมการร่วม

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการร่วมภายใต้ระเบียบปฏิบัติสำหรับเรื่องการปรึกษาหารือล่วงหน้าคือ

- ก. รับทราบและทบทวนเอกสารของการปรึกษาหารือล่วงหน้าใดๆ ที่ยื่นผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง
- ข. ทบทวนข้อคิดเห็นใดๆ ที่ยื่นต่อตน โดยรัฐสมาชิกใดๆ
- ค. ดำเนินการให้มีการปรึกษาหารือกรณีการใช้ที่เสนอในระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยการสนับสนุนของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง คณะกรรมการร่วมภายใต้ข้อ 4 ของระเบียบวิธีการปฏิบัติ (Rules of Procedures) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยในการกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าเพื่อมุ่งที่จะบรรลุข้อตกลงว่าด้วยการใช้ที่เสนอ
- ง. พยายามทุกวิถีทางที่จะหาทางแก้ไข เรื่องใดๆ ซึ่งอาจมีขึ้นในระหว่างกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า
- จ. ตรวจสอบและยืนยัน โดยเอกฉันท์ของการมีอยู่ของปริมาณส่วนเกินของน้ำบนลำน้ำสายประธานตามหลักเกณฑ์ที่คณะมนตรีให้ความเห็นชอบภายใต้ข้อ 26 ของความตกลงแม่น้ำโขง ในกรณีที่มีการใช้ที่เสนอสำหรับการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำในฤดูแล้ง

5.3.4 คณะมนตรี

หน้าที่คณะมนตรีภายใต้ระเบียบปฏิบัตินี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในความตกลงแม่น้ำโขง

5.4 กระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

5.4.1 การยื่นเอกสารสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า

เอกสารสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้ากรณีการใช้ที่เสนอที่ระบุไว้ในข้อ 5.2.1 และภาคผนวก 2 (ก) จะถูกยื่นโดยคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติของรัฐที่แจ้งไปยังคณะกรรมการร่วม ผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงในระยะเวลาที่เหมาะสม สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงจะส่งสำเนาของเอกสารไปยังรัฐสมาชิกอื่นๆ สำหรับการประเมินและการตอบ

5.4.2 การประเมินและการตอบกรณีการใช้ที่เสนอ

เมื่อได้รับเอกสารจากประเทศที่แจ้งที่ยื่นไปยังคณะกรรมการร่วมผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง สมาชิกอื่นๆ ควรประเมินการใช้ที่เสนอและตอบไปยังคณะกรรมการร่วมผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง ตามฟอร์ม/รูปแบบ ตามภาคผนวก 2 (ข)

หากจำเป็น รัฐที่ถูกแจ้งโดยผ่านคณะกรรมการร่วม อาจร้องขอข้อสารสนเทศเพิ่มเติม ขอปรึกษาหารือ หรือเสนอรายงาน และ/หรือ ขอเยี่ยมชมสถานที่ตั้งโครงการเพื่อประเมินผลกระทบที่เป็นไปได้ของการใช้ที่เสนอ และผลกระทบอื่นๆ ต่อสิทธิคนและอำนวยความสะดวกในการมุ่งที่จะบรรลุข้อตกลงโดยคณะกรรมการร่วม

ในระหว่างกระบวนการประเมิน ประเทศที่แจ้งจะให้ หากได้รับการร้องขอข้อมูลและข้อสารสนเทศที่มีอยู่ และอำนวยความสะดวกในการประเมินที่เหมาะสม หากจำเป็น คณะกรรมการร่วมอาจสั่งการให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง หรือแต่งตั้งคณะทำงาน หรือทีมที่ปรึกษาทางเทคนิคที่จะช่วยในการประเมินผลการใช้ที่เสนอ และผลกระทบที่เป็นไปได้ ต่อการใช้ที่มีอยู่แล้ว และสิทธิของรัฐริมฝั่งแม่น้ำอื่นๆ

5.4.3 ข้อตัดสินใจของคณะกรรมการร่วม

คณะกรรมการร่วมจะมุ่งที่จะบรรลุข้อตกลงกรณีการใช้ที่เสนอ และออกข้อตัดสินใจ ซึ่งบรรลุเงื่อนไขที่เห็นชอบ ข้อตัดสินใจเช่นว่าจะเป็นส่วนหนึ่งของหลักฐานของการใช้ที่เสนอ และเป็นส่วนหนึ่งของหลักฐานของการใช้น้ำเมื่อเริ่มต้นดำเนินการ

รัฐที่แจ้งจะดำเนินโครงการที่เสนอ โดยไม่เปิดโอกาสให้รัฐสมาชิกอื่นๆ ที่จะอภิปราย และประเมินการใช้ที่เสนอไม่ได้ คณะกรรมการร่วมจะรับทราบการตอบและนำไปบรรจุในหลักฐานสำหรับการใช้ที่เสนอเกี่ยวกับข้อกังวลใจ หรือข้อสงวน ของรัฐที่ถูกแจ้ง

5.5 เวลาที่เหมาะสมของการปรึกษาหารือล่วงหน้า

5.5.1 กรอบเวลาสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้าคือ 6 เดือน นับจากวันที่ได้รับเอกสารเรื่องการปรึกษาหารือล่วงหน้า

5.5.2 หากจำเป็น ระยะเวลาขอขยายจะได้รับการอนุญาต โดยข้อตัดสินใจของคณะกรรมการร่วม

5.6 การไม่มีการปรึกษาหารือล่วงหน้า

ในกรณีที่ไม่มีการจัดเอกสารที่จำเป็นสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า คณะกรรมการร่วมจะร้องขอให้คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่/ ความรับผิดชอบ ตามที่ระบุไว้ในข้อ 5.2.1 ของระเบียบปฏิบัติ

6. ข้อตกลงเฉพาะ

โครงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำใดๆ ในระหว่างฤดูแล้งจากลำน้ำสายประธานจะต้องตกลงโดยคณะกรรมการร่วม โดยการมีข้อตกลงเฉพาะสำหรับโครงการแต่ละโครงการล่วงหน้าก่อนการผันน้ำที่เสนอใดๆ ข้อตกลงเฉพาะเช่นว่า ซึ่งลงนาม/เห็นชอบโดยสมาชิกทั้งหมดของคณะกรรมการร่วม จะกำหนดเงื่อนไขที่ตกลงกัน อาทิ ระยะเวลา ปริมาณการผันน้ำ ฯลฯ ในระหว่างที่รูปแบบและเนื้อหาของข้อตกลงเฉพาะอยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดทำโดยคณะกรรมการร่วมเป็นกรณีๆ ไป ให้ใช้รูปแบบและเนื้อหาของกรแจ้งและการปรึกษาหารือล่วงหน้าไปพลางๆ ก่อน

7. บทบัญญัติสุดท้าย

ก. ภาคผนวกถือเป็นส่วนหนึ่งของระเบียบปฏิบัตินี้

ข. การรายงานคณะกรรมการร่วม

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่ น้ำ โขง จะทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการร่วมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัตินี้ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะที่จำเป็น

ค. การแก้ไขระเบียบปฏิบัติ

การแก้ไขใด หรือการปรับปรุง ต่อระเบียบปฏิบัตินี้ จะได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรี

ง. การมีผลใช้บังคับ

ระเบียบปฏิบัตินี้จะมีผลใช้บังคับในระหว่างรัฐสมาชิกในวันที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรี

ได้รับความเห็นชอบโดยคณะมนตรี วันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 ในการประชุม ครั้งที่ 10 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

.....ลิ้ม คิน ฮอร์.....

ฯพณฯ นาย ลิ้ม คิน ฮอร์

สมาชิกคณะมนตรี ราชอาณาจักรกัมพูชา

.....สมพงษ์ มงคลวิไล.....

ฯพณฯ นายสมพงษ์ มงคลวิไล

สมาชิกคณะมนตรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....ปริญญา นุตาลัย.....

ฯพณฯ ศาสตราจารย์ ด็อกเตอร์ ปริญญา นุตาลัย

ในนามสมาชิกคณะมนตรี ราชอาณาจักรไทย

.....ฟาน ฮอง เกียง.....

ฯพณฯ ด็อกเตอร์ ฟาน ฮอง เกียง

สมาชิกสำรอง คณะมนตรี สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

คณะกรรมการแม่ข่าย
ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง
การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง
ฟอร์ม/รูปแบบของการแจ้ง

1. ประเทศที่แจ้ง.....
2. วันที่ยื่น .....
3. กระทรวง/หน่วยงาน ที่แจ้ง (ชื่อ ที่อยู่ โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล).....
4. บุคคลที่ติดต่อ/ที่อยู่ (ชื่อ ที่อยู่ โทรศัพท์/โทรสาร/อีเมล).....
5. ชื่อโครงการ.....
6. สถานที่ตั้งของโครงการ .....
7. ลักษณะของโครงการที่เสนอ
  - ก. บนแม่น้ำสาขา
    - การใช้น้ำในกลุ่มน้ำเดียวกัน
    - การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ
  - ข. บนลำน้ำสายประธาน
    - การใช้น้ำในกลุ่มน้ำเดียวกันในระหว่างฤดูน้ำมาก
8. วัตถุประสงค์ของโครงการที่เสนอ .....
9. วันที่คาดว่าจะเริ่มดำเนินการ
  - ก. วันเริ่มการก่อสร้าง.....
  - ข. วันสิ้นสุดการก่อสร้าง.....
  - ค. วันเริ่มดำเนินงาน.....
10. ระยะเวลาและเวลาการใช้น้ำ.....
11. รายละเอียดโครงการ (เช่น ขอบเขต ขนาด แผนที่ ประเภท ปริมาณ ความจุ และลักษณะเฉพาะ ฯลฯ).....
12. เอกสารที่แนบ.....

คณะกรรมการแม่น้ำโขง
ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง
การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง
ฟอร์ม/รูปแบบของการปรึกษาหารือล่วงหน้า

1. ประเทศที่เสนอ.....
.....
2. วันที่ยื่น.....
3. กระทรวง/หน่วยงาน ที่เสนอ (ชื่อ ที่อยู่/อีเมล โทรศัพท์ โทรสาร).....
.....
4. บุคคลที่ติดต่อ/ผู้อำนวยการความสะดวก (ชื่อ ที่อยู่/อีเมล โทรศัพท์ โทรสาร).....
.....
5. ชื่อโครงการ.....
6. สถานที่ตั้งของโครงการ.....
.....
7. ลักษณะของการใช้ที่เสนอ
  - การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจากลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูน้ำมาก
  - การใช้น้ำในลุ่มน้ำเดียวกันบนลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูแล้ง
  - การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจากปริมาณส่วนเกินของน้ำจากลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูแล้ง
8. วัตถุประสงค์ของการใช้ที่เสนอ.....
.....
9. วันที่คาดว่าจะเริ่มดำเนินการ
  - ก. วันเริ่มการก่อสร้าง.....
  - ข. วันสิ้นสุดการก่อสร้าง.....
  - ค. วันเริ่มดำเนินงาน.....
10. ระยะเวลาและเวลาที่เหมาะสมของการใช้น้ำที่เสนอ.....
11. รายละเอียดโครงการ (ขอบเขต ขนาด ที่ตั้ง ประเภท ปริมาณ ความจุ และลักษณะเฉพาะ ฯลฯ)
.....
12. ข้อสังเกต หรือข้อคิดเห็น.....
.....
13. ข้อมูลและข้อสารสนเทศที่มีอยู่ที่แนบ และ/หรือเอกสาร เช่น รายงานสรุปของการศึกษาความเหมาะสม (FS) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) ฯลฯ.....
.....

คณะกรรมการแม่น้ำโขง
ระเบียบปฏิบัติเรื่อง
การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง

ฟอร์ม/รูปแบบของการตอบสำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า

1. ประเทศที่ตอบ.....

วันที่ตอบ.....

กระทรวง/หน่วยงาน ที่ตอบ (ชื่อ ที่อยู่/อีเมล โทรศัพท์ โทรสาร).....

บุคคลที่ติดต่อ/บุคคลที่อำนวยความสะดวก (ชื่อ ที่อยู่/อีเมล โทรศัพท์ โทรสาร).....

ชื่อการใช้ที่เสนอ/โครงการ.....

สถานที่ตั้งของการใช้ที่เสนอ .....

ลักษณะของการใช้ที่เสนอ

- การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจากลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูน้ำมาก
- การใช้น้ำในลุ่มน้ำเดียวกันบนลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูแล้ง
- การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำจากปริมาณน้ำส่วนเกินจากลำน้ำสายประธานในระหว่างฤดูแล้ง

วันที่ได้รับเอกสาร.....

การตอบการใช้ที่เสนอ.....

Mekong River Commission
For Sustainable Development

**Procedures for
Notification, Prior Consultation
and Agreement**

**P.O. Box 1112, Phnom Penh, Cambodia
Telephone: (855-23) 720 979
Facsimile: (855-23) 720 972**

E-mail: mrcs@mrcmekong.org; Website: www.mrcmekong.org

Mekong River Commission
Procedures for
Notification, Prior Consultation and Agreement

CONTENT

Preamble

1. **Definitions of Key Terms**
2. **Objectives**
3. **Principles**
4. **Notification**
  - 4.1 **Scope of Notification**
  - 4.2 **Contents and Form/Format of Notification**
  - 4.3 **Institutional Mechanism for Notification**
  - 4.4 **Process for Notification**
  - 4.5 **Timing for Notification**
  - 4.6 **Absence of Notification**
5. **Prior Consultation**
  - 5.1 **Scope for Prior Consultation**
  - 5.2 **Contents and Form/Format of Prior Consultation**
  - 5.3 **Institutional Mechanism for Prior Consultation**
  - 5.4 **Process for Prior Consultation**
  - 5.5 **Timing for Prior Consultation**
  - 5.6 **Absence of Prior Consultation**
6. **Specific Agreement**
7. **Final Provisions**

Annex I

Annex II (A)

Annex II (B)

S. Leisner

By

Lang

[Signature]

Mekong River Commission
Procedures for
Notification, Prior Consultation and Agreement

PREAMBLE

Reaffirming the political will to continue to cooperate and promote in a constructive and mutually beneficial manner in the utilization and development of the Mekong River Basin water and related resources as recognized in the Agreement on the Cooperation for the Sustainable Development of the Mekong River Basin, signed at Chiang Rai, Thailand on 5 April 1995, hereinafter referred to as "the Mekong Agreement";

Pursuant to the Mekong River Commission (MRC) Council's Resolution on the Water Utilization Programme of 18th October 1999, and the decision of the MRC Joint Committee (JC) in February 2003 on the Establishment of the Technical Drafting Group 4 for the Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement, hereinafter referred to as "the Procedures";

Recognizing the adaptive approach to the development of water utilization rules and the nature of the Procedures which are an integral part of the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions;

Reconfirming the commitment to work together to address the protection of the environment and the ecological balance in the Mekong Basin including the prevention of harmful effects and taking actions in emergency situations as covered by other Rules/Procedures approved by the MRC Council;

We hereby approve the following Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement:

1. Definitions of Key Terms

Wet and Dry Seasons: The dates of the start and end of the wet and dry seasons vary throughout the basin due to regional variations. According to the preliminary analyses of the relatively long time series of hydro-meteorological data, the wet season may start during mid-May to mid-June and end from mid-November to mid-December. The MRC JC will decide on the actual dates of the start and the end of the wet and dry seasons, based on analyses by the MRC Secretariat together with the National Mekong Committees (NMCs) of long term mainstream flow data.

Mainstream of the Mekong River: The river flowing through six countries, namely China, Myanmar, Lao PDR, Thailand, Cambodia and Viet Nam to the sea via My Thuan and My Tho in Viet Nam.

Mekong Tributary: A natural stream of the Mekong River System. For the purposes of the present Procedures, a tributary as decided by the JC is a natural stream of the Mekong River

S. Laisavan

By

Luang

S

System whose flows have a significant impact on the mainstream. This definition is subject to be reviewed and agreed upon after some time of implementation if any concern is raised.

Water Use/Utilization: For the purpose of the present Procedures, it means any use of water which may have a significant impact to the water quality or flows regime of the mainstream of the Mekong River System by any member State. The Joint Committee may review and revise this definition from time-to-time as required for effective implementation of the Procedures.

Inter-Basin Water Diversion: A diversion of water from the mainstream or a tributary of the Mekong River System into another basin.

Relevant and Key Definitions from the Mekong Agreement:

Agreement under Article 5: A decision of the Joint Committee resulting from prior consultation and evaluation on any proposed use for inter-basin diversions during the wet season from the mainstream as well as for intra-basin use or inter-basin diversions of these waters during the dry season. The objective of this agreement is to achieve an optimum use and prevention of waste of the waters through a dynamic and practical consensus in conformity with the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions set forth in Article 26.

Notification: Timely providing information by a riparian to the Joint Committee on its proposed use of water according to the format, content and procedures set forth in the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions under Article 26.

Prior consultation: Timely notification plus additional data and information to the Joint Committee as provided in the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversion under Article 26, that would allow the other member riparians to discuss and evaluate the impact of the proposed use upon their uses of water and any other affects, which is the basis for arriving at an agreement. Prior consultation is neither a right to veto the use nor unilateral right to use water by any riparian without taking into account other riparians' rights.

Proposed use: Any proposal for a definite use of the waters of the Mekong River system by any riparian, excluding domestic and minor uses of water not having a significant impact on mainstream flows.

2. Objectives

The objectives of the Procedures are:

- a. To provide steps for the MRC member States to support the establishment of the Rules for Water Utilization and Inter-Basin Diversions.
- b. To promote better understanding and cooperation among the MRC member countries in a constructive and mutually beneficial manner to ensure the sustainable development, management and conservation of the water and related resources of the Mekong River Basin;

3. Principles

The Procedures shall be governed by the following guiding principles:

S. Lachin

Ch2

Leung

S

- a. Sovereign equality and territorial integrity;
- b. Equitable and reasonable utilization;
- c. Respect for rights and legitimate interests;
- d. Good faith; and
- e. Transparency.

4. Notification

4.1 Scope of Notification

4.1.1

In accordance with Article 5 of the Mekong Agreement, notification on any proposed use stipulated in 4.1.2 shall be timely submitted to the MRC JC consistent with the format and content, schedules and principles prescribed in the Procedures, as appeared in Annex I.

4.1.2

Notification requirement and procedures shall be applied to the following proposed uses:

- a. intra-basin use and inter-basin diversion on the tributaries, including Tonle Sap; and
- b. intra-basin use during the wet season on the mainstream;

4.2 Content and Form/Format of Notification

4.2.1 Content

The Notification shall include feasibility study report, implementation plan, schedule and all available data.

4.2.2 Form/Format

To facilitate the notification formulation, the form/format for notification is provided as Annex I of the Procedures.

4.3 Institutional Mechanism for Notification

Mechanism for handling Notification under the Procedures shall involve National Mekong Committees (NMCs) and MRC's bodies with their respective roles/functions, responsibilities which are as follows:

4.3.1 The National Mekong Committee (NMC)

The roles/functions/responsibilities of each NMC under the Procedures are:

- a. To inform the relevant line agencies of the scope, content and form for Notification of a proposed use as stipulated in 4.1 of the Procedures;
- b. To review and check Notification received from line agencies concerned to ensure that data and information for Notification are complete and consistent with the content and form/format;

S. Lachman

3

Luang

S

- c. To assemble, record and transmit the Notification with appropriate documents to the MRC Secretariat for its submission to the MRC JC and transmission to the other NMCs.

4.3.2 The MRC Secretariat

The roles/functions/responsibilities of the MRC Secretariat under the Procedures are:

- a. To receive, check for completeness, record and make files on the Notifications according to the form/format as appeared in Annex I;
- b. To submit the Notification to the MRC JC and copy to each other NMCs;
- c. To enter the relevant data and information into the MRC Secretariat Data and Information System; and
- d. To place any comments on a Notification in the file, and submit to the MRC JC.

4.3.3 The MRC Joint Committee

The roles/functions/responsibilities of the MRC JC under the Procedures are to acknowledge any Notification submitted to it and take note of the comment, if any, submitted through the MRC Secretariat;

4.4 Process for Notification

Notification shall be transmitted by the relevant NMC to the MRC JC through the MRC Secretariat in conformity with their respective roles/functions/responsibilities as stipulated in 4.3 of the Procedures.

4.5 Timing for Notification

Notification of proposed use shall be transmitted to the MRC JC in a timely manner prior to implementation.

4.6 Absence of Notification

In case that the Notification has not been provided, the MRC JC will request the relevant NMC to fulfill its duties/responsibilities as provided in 4.3.1 of the Procedures.

5. Prior Consultation

5.1 Scope of Prior Consultation

Taking into account Article 5 of the Mekong Agreement and aiming at arriving at an agreement, the following proposed uses shall be subject to Prior Consultation:

- a. Inter-basin diversion from mainstream during wet season;
- b. Intra-basin use on the mainstream during the dry season; and

S. Laisuram

4

Leang

S

- c. Inter-basin diversion of the surplus quantity of water during the dry season.

5.2 Content and Form/Format of Prior Consultation

5.2.1 Content

In addition to the data and information required for Notification, the notifying State shall timely provide the MRC JC with available and additional technical data and information on its proposed use of waters for an evaluation of impacts by the other riparian States, as appeared in Annex II (A).

5.2.2 Form/Format

The form/format and information checklist to be used by a notifying country is set out in Annex II (A).

5.2.3 Form/Format for Reply by Notified State(s)

The form/format to be used by the notified State(s) to reply to the proposed use is set out in Annex II (B).

5.3 Institutional Mechanism for Prior Consultation

The Institutional Mechanism for handling the Prior Consultation process under the Procedures shall involve the NMCs and the MRC's bodies with their respective roles/functions/responsibilities which are as follows:

5.3.1 The National Mekong Committees (NMCs)

The roles/functions/responsibilities of each NMC under the Procedures are:

- a. To inform the relevant line agencies of the scope, content and form/format required for Prior Consultation of a proposed use covered by the Procedures;
- b. To receive, review and check documentation for any Prior Consultation submitted to it to ensure that it is complete and consistent with the content and form/format;
- c. To assemble and transmit the proposal with appropriate documents to the MRC Secretariat for their submission to the MRC JC and transmission to the other NMCs;
- d. To facilitate any consultations, presentations, evaluation and site visit as requested by the MRC JC for the proposed use; and
- e. To record and transmit copies to respective line agencies or party(ies) making the proposal for a definite use of water through the Prior Consultation process of any comments or response received from the MRC Secretariat.

5.3.2 The MRC Secretariat

The roles/functions/responsibilities of the MRC Secretariat under the Procedures for Prior Consultation are:

S. Lalasuram

25

Laung

S

- a. To receive, check for completeness, record and make a file of the documents for Prior Consultation according to the form/format in Annex II (A) and replies from notified States according to the form/format in Annex II (B);
- b. To submit the documents for Prior Consultation for the proposed use to the MRC JC and copy to each other NMCs;
- c. To review, analyze and provide technical advice to the MRC JC as may be requested by it;
- d. To supply available additional data and information and facilitate the meetings as requested by member State(s) concerned;
- e. To provide available technical support for any evaluation. If required, the MRC JC may set up fact-finding team supported by the Secretariat to visit the project site; and
- f. To enter the relevant data and information into the MRC Data and Information System.

5.3.3 The MRC Joint Committee

The roles/functions/responsibilities of the MRC JC under the Procedures for Prior Consultation are:

- a. To acknowledge and review documents of any Prior Consultation submitted to it through the MRC Secretariat;
- b. To review any comment submitted to it by any member State;
- c. To carry out consultation on the proposed use among parties concerned with the support of the MRC Secretariat. The MRC JC, under Rule 4 of its Rules of Procedures, set up a Working Group to assist in the Prior Consultation process aiming to arriving at an agreement on the proposed use.
- d. To make every effort to address any matters that may arise during the process of Prior Consultation.
- e. To verify and unanimously confirm availability of surplus quantity of water on the mainstream in accordance with criteria approved by the MRC Council under Article 26 of the Mekong Agreement should there be a proposed use for inter-basin diversion in the dry season.

5.3.4 The MRC Council

The function of the MRC Council under the Procedures is in accordance with the stipulation of the Mekong Agreement.

5.4 Process for Prior Consultation

5.4.1 Submission of documents for prior consultation

S. Laisuram

6

Quang

S

Documents for Prior Consultation on any proposed use specified in 5.2.1 and Annex II (A) shall be submitted by the NMC of the notifying State(s) to the MRC JC through the MRC Secretariat in a timely manner. The MRC Secretariat shall transmit copies of the documents to other member State(s) for their evaluation and reply.

5.4.2 Evaluation and Reply to proposed use

Upon receiving the documents from the notifying State(s) submitted to the MRC JC through the MRC Secretariat, the other member(s) should evaluate the proposed use and reply to the MRC JC through the MRC Secretariat according to the form/format in Annex II (B).

If necessary, through the MRC JC, the notified State(s) may request additional information, a consultation or presentation, and/or a field visit to the project site in order to evaluate the possible impacts of the proposed use and any other affects on their rights and to facilitate the aim of reaching an agreement by the MRC JC.

During the evaluation process period, the notifying State(s) shall provide, if requested, available data and information and facilitate an appropriate evaluation. If necessary, the MRC JC may direct the MRC Secretariat or appoint a working group or technical advisory team to assist in the evaluation of the proposed use and possible impacts on existing uses and rights of other riparian State(s).

5.4.3. Decision by MRC JC

The MRC JC shall aim to arriving at an agreement on the proposed use and issue a decision that contains the agreed upon conditions. That decision shall become part of the record of the proposed use and of the record of the use of the waters when commenced.

The notifying State(s) shall not implement the proposed use without providing the opportunity of the other member States to discuss and evaluate the proposed use. The MRC JC shall take note of replies and place in the record for the proposed use of any concerns or reservations made by the notified State(s).

5.5 Timing for Prior Consultation

5.5.1 The timeframe for Prior Consultation shall be six months from the date of receiving documents on Prior Consultation.

5.5.2 If necessary, an extended period shall be permitted by the decision of the MRC JC.

5.6 Absence of Prior Consultation

In case that the required documents for Prior Consultation has not been provided, the MRC JC will request the relevant NMC to fulfill its duties/responsibilities as provided in 5.2.1 of the Procedures.

d. Laitinen

Ch

Zhang

Z

6. Specific Agreement

Any inter-basin diversion project during the dry season from the mainstream shall be agreed upon by the MRC JC through a Specific Agreement for each project prior to any proposed diversion. Such a Specific Agreement, signed/approved by all members of the MRC JC, sets out agreed terms and conditions such as timing, quantity of diversion, etc. While the format and content of the Specific Agreement shall be established by the MRC JC on a case-by-case basis, the format and content for Notification and Prior Consultation shall apply.

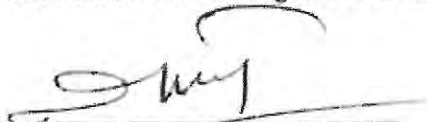
7. Final Provisions

- a. The Annexes shall form an integral part of the Procedures.
- b. Reporting to the MRC Joint Committee
The MRC Secretariat will report annually to the MRC JC on relevant matters regarding the implementation of the Procedures, including necessary recommendations.
- c. Amendments to the Procedures
Any amendment or revision to the present Procedures shall be approved by the MRC Council.
- d. Entry into Force
The Procedures shall take effect among the member States on the date of the approval of the MRC Council.

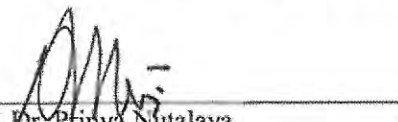
Approved by the MRC Council on the thirtieth day of November of the year two thousand and three at its Tenth Meeting in Phnom Penh, Cambodia.

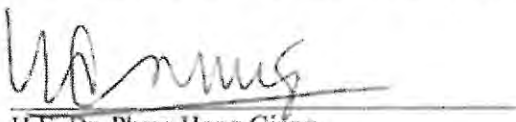
H.E. Mr. Lim Kean Hor
MRC Council Member for the Kingdom of Cambodia

H.E. Mr. Somphong Møngkhonvilay
MRC Council Member for the Lao People's Democratic Republic

H.E. Prof. Dr. Prinya Nutalaya
For the MRC Council Member for the Kingdom of Thailand

H.E. Dr. Pham Hong Giang
Alternate Member of the MRC Council for the Socialist Republic of Viet Nam

**Mekong River Commission
Procedures for
Notification, Prior Consultation and Agreement**

Form/Format of Notification

1. Notifying State: -----
-----
2. Date of submission: -----
3. Notifying Ministry/Agency (name, address, telephone, fax, e-mail): -----

-----
4. Contact person/address (name, address, telephone/fax/e-mail): -----

-----
5. Name of the project: -----
-----
6. Location of the project: -----

-----
7. Nature of the proposed project:
  - a) On tributary:
    - Intra-basin uses
    - Inter-basin diversion
  - b) On the mainstream:
    - Intra-basin use during wet season
8. Purpose of the proposed project: -----
-----
9. Expected date of the implementation:
  - a) Date for starting the construction -----
  - b) Date for finishing the construction -----
  - c) Date for the operation -----
10. Duration of and timing for water use: -----
-----
11. Description of the project: (i.e.: scope, scale, map, type, quantity, capacity and characteristic, etc.) -----

-----
12. Attached documents: -----

S. Lachum

29

Luang

S

**Mekong River Commission
Procedures for
Notification, Prior Consultation and Agreement**

Form/Format for Prior Consultation

1. **Proposing State(s):** -----
-----
2. **Date of submission:** -----
3. **Proposing Ministry(ies)/Agency(ies)** (Name, mail/e-mail address, telephone, fax): -----
-----
4. **Contact person/facilitator** (Name, mail/e-mail address, telephone, fax): -----
-----
5. **Name of the project:** -----
-----
6. **Location of the project:** -----
-----
7. **Nature of the proposed use:**
  - Inter-basin diversion from the mainstream during wet season
  - Intra-basin use on the mainstream during dry season
  - Inter-basin diversion of the surplus water from the mainstream during dry season
8. **Purpose of the proposed use:** -----
-----
9. **Expected date for the implementation:**
  - a) Date for starting the construction -----
  - b) Date for finishing the construction -----
  - c) Date for the operation -----
10. **Duration and timing for the utilization of the proposed use of water:** -----
-----
11. **Description of the project** (scope, scale, site, type, quantity, capacity, and characteristic, etc.): -----
-----
12. **Observation or comment:** -----
-----
13. **Attached available data and information and/or documents**, e.g. summary of feasibility study (FS), initial environmental evaluation (IEE), etc.-----

S. Laksuram

Laung

S

**Mekong River Commission
Procedures for
Notification, Prior Consultation and Agreement
Form/Format for Reply to Prior Consultation**

1. **Replying State(s):** -----
-----
2. **Date of reply:** -----
3. **Replying Ministry(ies)/Agency(ies)** (Name, mail/e-mail address, telephone, fax): -----
-----
4. **Contact person/facilitator** (Name, mail/e-mail address, telephone, fax): -----
-----
5. **Name of the proposed use/project:** -----
-----
6. **Location of the proposed use:** -----
-----
7. **Nature of proposed use:**
  - Inter-basin diversion from the mainstream during wet season
  - Intra-basin use on the mainstream during dry season
  - Inter-basin diversion of the surplus water from the mainstream during dry season
8. **Date of receipt of the documents:** -----
-----
9. **Reply to proposed use:** -----

S. Laisurum

11

Quang

S

ภาคผนวก ค
หนังสือขอร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง
กรณีโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนปากแบง สปป. ลาว

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๗/๒๕๕๓

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ ๕๖๕๖
วันที่ ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๓
เวลา ๐๙.๐๐ น.

กรมทรัพยากรน้ำ
เลขที่ ๐๕๐๕๙
วันที่ ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๓
เวลา ๑๐.๐๐ น.

คณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๒-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓

สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง
เลขที่รับ ๑๙๕๑๗
วันที่ ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๓
เวลา ๑๖.๑๗

เรื่อง ขอเชิญร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและหาวิธีแนวทางในการแก้ไขปัญหา

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วาระการประชุมเรื่องร้องเรียน จำนวน ๑ หน้า
๒. แบบตอบรับการเข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ หน้า

ด้วยมีผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนี้

๑. ผู้ใหญ่บ้านหัวดึก ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ร้องเรียนว่ากำลังมีการเตรียมการก่อสร้างเขื่อนปากแบง แขวงอุดมไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นเขื่อนแห่งที่ ๓ ในแม่น้ำโขง ซึ่งอยู่ห่างจากชายแดนไทยบริเวณแก่งผาได บ้านหัวดึก ประมาณ ๘๐ กิโลเมตรตามลำน้ำ และห่างจากเมืองปากแบง ๑๔ กิโลเมตร มีกำลังการผลิต ๘๑๒ เมกกะวัตต์ โดยบริษัทต้าถิง ของจีน เนื่องจากพื้นที่ของชุมชนที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรในแม่น้ำโขง ในอำเภอเวียงแก่นและอำเภอเชียงของ หมู่บ้านหัวดึก หมู่บ้านตามลำน้ำสาขา รวมทั้งหมู่บ้านอื่น ๆ ที่อยู่ริมแม่น้ำโขงของประเทศไทย ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างเขื่อนทางตอนบนของจีนและเขื่อนปากแบง ของลาว หากเขื่อนจีนระบายน้ำลงมามีปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อชุมชน อาจทำให้น้ำท่วมที่อยู่อาศัยและมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร และโครงการสร้างเขื่อนดังกล่าวยังไม่ปรากฏมีการจัดทำรายงานผลกระทบข้ามพรมแดนแต่อย่างใด จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. ประธานเครือข่ายองค์กรชุมชนการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร้องเรียนว่าแม่น้ำสาละวิน เป็นแม่น้ำข้ามพรมแดน ๓ ประเทศด้วยความยาว ๒,๘๐๐ กิโลเมตร ได้แก่ จีน พม่า (รัฐฉาน รัฐคะเรนยี รัฐกระเหรี่ยงและรัฐมอญ) และไทย(จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ผู้ร้องได้รับทราบข่าวสารที่มีการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนว่ากระทรวงพลังงานจะผลักดันโครงการเขื่อนบนแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า โดยเน้นที่โครงการเขื่อนมายตง โดยอ้างว่าเป็นไปตามแผน PDP 2015 ที่จะรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้นเป็น 15 - ๒๐ % ผู้ร้องเห็นว่า การสร้างเขื่อนบนแม่น้ำสาละวินไม่ว่าจะเป็นที่ใดในลุ่มน้ำย่อมกระทบต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากแม่น้ำสาละวินเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญต่อการดำรงชีพของชุมชนในลุ่มน้ำ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงโดยเฉพาะรัฐฉาน ซึ่งจะถูกบังคับให้อพยพออกจากพื้นที่ จึงขอให้ตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ.๒๕๔๘

ดังนั้น...

ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างถูกต้อง รอบด้าน และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย คณะอนุกรรมการฯ จึงขอเรียนเชิญอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย พร้อมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสัญญาการซื้อขายไฟฟ้า รายงาน การศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการ แก้ไขปัญหาตามคำร้องเรียน ในวันศุกร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๓๐๔ ชั้น ๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมทั้งจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)จำนวน ๑๒ ชุด และ ขอให้โปรดส่งแบบตอบรับการเข้าร่วมประชุมทางโทรสาร ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พิศมัย สิม

(นางเดือนใจ สิม)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประธานอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร

Min. Rattana. (สมนึก) /๐๐.๖๓๖๙ /๐๐.๖๖๓๖/๖๖.๖๖๖

สมนึก

21 ก.ค. 2559

(นายสุพจน์ โควิชัยภรณ์ชัยกุล,
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๕๖๘๘ (สงป)
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๓๗๔๐

วาระการประชุมเรื่องร้องเรียน ของคณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร
 ในวันศุกร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ น. เป็นต้นไป
 ณ ห้องประชุม ๓๐๙ ชั้น ๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วัน/เวลา	เรื่อง	หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม/ ผู้แจ้ง
<p>วันศุกร์ที่ ๒๒ ก.ค.๒๕๕๙</p> <p>เวลา ๐๙.๓๐ น. เป็นต้นไป</p>	<p>คำร้องที่ ๔๕๖/๒๕๕๙ ผู้ใหญ่บ้านห้วยลึก ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ร้องเรียนว่ากำลังมีการเตรียมการก่อสร้างเขื่อนปากแบง แควงอุดมโช สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นเขื่อนแห่งที่ ๓ ในแม่น้ำโขง ซึ่งอยู่ห่างจากชายแดนไทยบริเวณแก่งผาได บ้านห้วยลึก ประมาณ ๘๐ กิโลเมตรตามลำน้ำ และห่างจากเมืองปากแบง ๓๔ กิโลเมตร มีกำลังการผลิต ๙๑๒ เมกกะวัตต์ โดยบริษัทกำลัง ของจีน เนื่องจากพื้นที่ของชุมชนที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรในแม่น้ำโขง ในอำเภอเวียงแก่นและอำเภอเชียงของ หมู่บ้านห้วยลึก หมู่บ้านตามลำน้ำสาขา รวมทั้งหมู่บ้านอื่น ๆ ที่อยู่ริมแม่น้ำโขงของประเทศไทย ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างเขื่อนทางตอนบนของจีนและเขื่อนปากแบงของลาว หากเขื่อนจีนระบายน้ำลงจะมีปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อชุมชน อาจทำให้น้ำท่วมที่อยู่อาศัยและมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร และโครงการสร้างเขื่อนดังกล่าวยังไม่ปรากฏมีการจัดทำรายงานผลกระทบข้ามพรมแดนแต่อย่างใด จึงขอให้ตรวจสอบ</p> <p>คำร้องที่ ๔๐๔/๒๕๕๙ ประธานเครือข่ายองค์กรชุมชนการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร้องเรียนว่าแม่น้ำสาละวิน เป็นแม่น้ำข้ามพรมแดน ๓ ประเทศด้วยความยาว ๒,๘๐๐ กิโลเมตร ได้แก่ จีน พม่า (รัฐฉาน รัฐคะเจินปี รัฐกะเหรี่ยงและรัฐมอญ) และไทย (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ผู้ร้องได้รับทราบข่าวสารที่มีการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนว่ากระทรวงพลังงานจะผลักดันโครงการเขื่อนบนแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า โดยเน้นที่โครงการเขื่อนมายคง โดยอ้างว่าเป็นไปตามแผน PDP 2015 ที่จะรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้นเป็น ๑๕ - ๒๐ % ผู้ร้องเห็นว่าการสร้างเขื่อนบนแม่น้ำสาละวินไม่ว่าจะเป็นที่ใดในลุ่มน้ำย่อมกระทบต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากแม่น้ำสาละวินเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญต่อการดำรงชีพของชุมชนในลุ่มน้ำ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงโดยเฉพาะรัฐฉาน ซึ่งจะถูกบังคับให้อพยพออกจากพื้นที่ จึงขอให้ตรวจสอบ</p>	<p>๑. ปลัดกระทรวงพลังงาน/ ผู้แทน</p> <p>๒. ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย/ ผู้แทน</p> <p>๓. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ในฐานะเลขาธิการ คณะกรรมการแม่น้ำโขง แห่งชาติไทย/ผู้แทน</p> <p>๔. กลุ่มผู้ร้อง</p> <p>๕. พยานผู้เชี่ยวชาญ ลุ่มน้ำโขง ๒ คน</p> <p>-ดร.ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ</p> <p>-น.ส.โทริรินทร์ เสาะสาย</p> <p>๖. พยานผู้เชี่ยวชาญ ลุ่มน้ำสาละวิน ๒ คน</p> <p>-นายมนตรี จันทร์วงศ์</p> <p>-นายพงษ์พัฒน์ มีบุญจมาล</p>

สำนักงานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

๙๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐ โทร ๐๒-๓๗๘๘๓๐๐ ต่อ ๘๙๑๐

ที่ สขต.๐๗๗/๒๕๕๙

๘ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลปี ๒๕๕๘

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ.๒๕๕๑

๒. ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.
รับที่ ๕๔๖๑
วันที่ 13 ก.ย. 2559
เวลา ๑๕-31 น.

ห้อง ปกท.ทส.
เลขรับ 8995
วันที่ 19 ก.ย. 2559
เวลา 19.30

ตามที่ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่าในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และ มาตรา ๓๒ (๒) บัญญัติให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง มาตรา ๓๒ (๓) บัญญัติให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่างๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ ความละเอียดแจ้งตามอ้างถึง นั้น

ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๑ กันยายน ๒๕๕๘ โดยได้มีการพิจารณาข้อเสนอที่เครือข่ายองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบล เสนอผ่านที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล และเห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบายที่ประกอบด้วย

๑. ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ข้อเสนอ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ความเหลื่อมล้ำและความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ๒) การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน ๓) การพัฒนาระบบเกษตร และ ๔) การพัฒนาสังคม

๒. สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่างๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ ที่ประกอบด้วย ปัญหาและข้อเสนอ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ความมั่นคงทางอาหาร ๒) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) สังคม และ ๔) นโยบายการพัฒนาและบริหารภาครัฐ

ข้อเสนอเชิงนโยบายของที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลดังกล่าว มีข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงใคร่ขอส่งข้อเสนอเชิงนโยบายของที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลปี ๒๕๕๘ ที่มีข้อเสนอต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑. ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลกระทบมากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

๑.๑ ความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง ความเหลื่อมล้ำและความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม

๑.๑.๑ ข้อเสนอเพื่อการแก้ไขปัญหา

๑) ข้อเสนอเพื่อการแก้ไขปัญหารัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ ๑.๒ หน้า ๑๙

๑.๑.๒ ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูป

๑) ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ ๒.๔ หน้า ๒๔

๒) ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปสิทธิชุมชน ข้อ ๒.๑๐ หน้า ๒๗

๑.๒ ความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน หน้า ๓๐

๒. สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่างๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

๒.๑ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เรื่อง ความมั่นคงทางอาหาร หน้า ๕๖

๒.๒ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เรื่อง การจัดการรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หน้า ๕๖ - เรื่องประมงชายฝั่ง ข้อ ๒.๑ หน้า ๕๗ - เรื่องขยะ ของเสีย และมลภาวะ ข้อ ๒.๒ หน้า ๕๗ - เรื่องโรงไฟฟ้า ข้อ ๒.๓ หน้า ๕๘ - เรื่องโรงกำจัดขยะ ข้อ ๒.๔ หน้า ๕๙ - เรื่องเหมืองแร่ การทำเหมืองแร่ โครงการเหมืองแร่โปรดัส ข้อ ๒.๕ หน้า ๖๐ - เรื่องนโยบายการสร้างถนนเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพฯ ข้อ ๒.๖ หน้า ๖๒ - เรื่องโครงการทำเรื่อน้ำลึกลับปากบารา จังหวัดสตูล ข้อ ๒.๗ หน้า ๖๒ - เรื่องนโยบายทางคืนผืนป่า ๒๖ ล้านไร่ทั่วประเทศ ข้อ ๒.๘ หน้า ๖๕ - เรื่องการพัฒนาแม่น้ำโขง ข้อ ๒.๑๑ หน้า ๖๗ - เรื่องภัยแล้ง/น้ำท่วม ข้อ ๒.๑๒ หน้า ๖๙

๒.๓ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เรื่อง นโยบายการพัฒนาและการบริหารภาครัฐ - เรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย หน้า ๗๕

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ความเห็นและข้อเสนอแนะตามข้อ ๑ และ ๒ ของสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามที่ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลเสนอมา และโปรดพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาคำเนินการต่อไป จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจินดา บุญจันทร์)

ประธานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ใบเสนองาน ส่วนสนับสนุนวิชาการ

๕๔๖๑
๑๓ ก.ย. ๕๙

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลปี ๒๕๕๘

ที่	เรียน	จาก	วันที่
๑	ทน.ฝ่ายวิเคราะห์เรื่องเสนอรัฐมนตรี (๑)	น.ส.เจนจิรา ดอกพวง	๑๓ ก.ย. ๕๙
๒	ผอ.ส่วนสนับสนุนวิชาการ	ทน.ฝ่ายวิเคราะห์เรื่องเสนอรัฐมนตรี (๑)	๑๓ ก.ย. ๕๙
๓	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	ผอ.ส่วนสนับสนุนวิชาการ	๑๓ ก.ย. ๕๙
๔	เลขานุการ รมว.ทส.	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	๑๕ ต.ค. ๕๙

ข้อเท็จจริง

๑. สภาองค์กรชุมชนตำบล ได้จัดประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๑ ส.ค.-๑ ก.ย.๕๘ โดยที่ประชุมได้เห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบาย ใน ๒ ประเด็น และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ทส. ดังนี้

ประเด็นความเห็นและข้อเสนอแนะ	ข้อเสนอที่รัฐผ่านที่ประชุมระดับชาติ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. การกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย การจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัด		
๑.๑ ความเหลื่อมล้ำและความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม		
๑.๑.๑ การแก้ไขปัญหา	๑. ให้มีการแก้ไขกฎหมายส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี ๓๕ รัฐต้องจัดทำผลกระทบสิ่งแวดล้อมและผลกระทบสุขภาพ ๒. การสำรวจ สัมภาษณ์ และอาชญาบัตรเหมืองแร่ทุกประเภท ๓. ปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง ๔. เร่งรัด ปรับปรุงแก้ไข ป.ที่ดินปี ๕๗ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ดินและป่าไม้ที่กระทบต่อสิทธิชุมชน สิทธิเกษตรกร	ทส. มท. อก.
๑.๑.๒ การปฏิรูป	ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑. ริเริ่มและดำเนินการโครงการด้านทรัพยากร พร้อมจัดตั้ง องค์กรอิสระด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรัฐสนับสนุนกองทุนภัยพิบัติ เพื่อจัดการภัยพิบัติ ๒. จัดทำ พ.ร.บ.น้ำ ให้เกิดประโยชน์น้ำอย่างยั่งยืน ๓. สนับสนุนการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อ ชุมชนท้องถิ่น ได้รับสิทธิชุมชน โดยให้บุคคลรวมกันเป็นชุมชน มีสิทธิอนุรักษ์ หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่นและของชาติ และเพิ่มอำนาจและบทบาทของ ชุมชนให้มีสิทธิให้เป็นกลไกสำคัญระดับพื้นที่ในการจัดการ ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทส. นร. มท. กค. กษ. สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ นร. กค. พม. สงป. ยธ. ทส.
๑.๑.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	ต้องกระจายรายได้และงบประมาณลงสู่ชุมชนท้องถิ่น โดยรัฐ ต้องสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดตั้งกองทุน ส่งเสริม การสร้างงาน สร้างอาชีพ รวมถึงแก้ไขปัญหาร่างงานใน ชุมชน และรัฐต้องจัดระเบียบคนต่างด้าวที่เข้ามาแย่งงาน แย่ง อาชีพที่สงวนไว้ให้คนไทย	รัฐบาล สภาขับเคลื่อนการ ปฏิรูปประเทศ นร. กค. ทส. อก. มท. พณ. กษ. สศช. พม. รง.
๒. ปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่างๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา		
๒.๑ ความมั่นคงทางอาหาร	ข้อเสนอที่ให้ภาครัฐต้องดำเนินการ ๑. กำหนดประเด็นความมั่นคงทางอาหารเป็นวาระแห่งชาติ มีนโยบายที่ชัดเจน เรื่อง "ครัวไทยสู่ครัวโลก"	รัฐบาล นร. กษ. พณ. สศช. ทส. คค. อก. มท.

ผอ. ส่วนสนับสนุนวิชาการ
นางสาว จิณณา วัฒนาวินิต
(นายเกษมสันต์ จิณณา)
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๓ ก.ย. ๒๕๕๘

	<p>๒. กำหนดนโยบายและกลไกการควบคุมการจำหน่ายการใช้ ปุ๋ยเคมี สารเคมีตามมาตรฐานความปลอดภัยสากล</p> <p>๓. สนับสนุนเงินทุนและจัดตั้งกองทุนเมล็ดพันธุ์ชุมชนอย่าง จริงจัง และพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เห็น ถึงความสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางอาหาร ของประเทศ</p> <p>๔. กำหนดเป็นบัญญัติกฎหมายผังเมืองแบบมีส่วนร่วม</p>	
<p>๒.๒ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p>	<p>๑. ประมงชายฝั่ง โดยให้ยุติโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และให้มีการประกาศ เป็นเขตคุ้มครองอนุรักษ์ทางทะเลโดยเน้นการมีส่วนร่วม ของประชาชนในพื้นที่</p> <p>๒. ชยะ ของเสียและมลภาวะ ภาครัฐและท้องถิ่นต้องบังคับ ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. โรงไฟฟ้า การก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าชีวมวล โรงไฟฟ้าถ่านหิน ต้องได้รับความยินยอมจากเวทีภาคประชาชน โดยก่อนที่รัฐ จะอนุมัติโครงการให้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วม ๓ ฝ่าย พิจารณา</p> <p>๔. โรงกำจัดขยะ ให้บริษัทจัดการขยะ เปิดเผยข้อมูลที่จะเข้าสู่ กระบวนการผลิต และขยะที่จะกำจัดควรเป็นขยะชุมชน เท่านั้น</p> <p>๕. เหมืองแร่ การทำเหมืองแร่ โครงการเหมืองแร่โปรแตส โดย กำหนดให้การทำเหมืองแร่ทุกประเภท ต้องเป็นโครงการที่ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างรุนแรง ซึ่งต้อง ให้มีการชะลอการอนุญาตประทานบัตรทั้งหมดไว้ก่อน จนกว่าจะแก้ไข ปรับปรุงกระบวนการจัดสรรผลประโยชน์ จากการทำเหมืองแร่ เยียวยาและแก้ไขปัญหาผลกระทบ ด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่</p> <p>๖. นโยบายการสร้างถนนเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่ กรุงเทพฯ</p> <p>๗. โครงการทำเรือน้ำลึกปากบารา จ.สตูล โดยรัฐต้องยุติ แผนพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้และโครงการขนาดใหญ่ ที่กำลังจะเกิดขึ้น กำหนดอยู่พัฒนาภาคใต้ และให้มีการ ประกาศให้เขตอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในระดับภูมินิเวศ</p> <p>๘. นโยบายทวงคืนผืนป่า ๒๖ ล้านไร่ทั่วประเทศ ให้ทบทวน แผนแม่บทการทวงคืนผืนป่า สำหรับในเขตพื้นที่ทำกินเดิม ของชุมชนในให้ยกเลิกการทวงคืนผืนป่าโดยทันที สำหรับพื้นที่สาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่มีสภาพการใช้ ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ให้ยกเลิกแล้วนำไปจัดการสิทธิ ให้ชุมชนตามความเหมาะสม</p> <p>๙. การพัฒนาแม่น้ำโขง ให้ทบทวน ยกเลิกแผนการสร้าง เขื่อนในแม่น้ำโขง ให้รัฐบาลต้องยุติการซื้อไฟฟ้าจากเขื่อน ไชยะบุรี และเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงอื่นๆ ทั้งหมด ให้มีการ บริหารจัดการแบบบูรณาการเบ็ดเสร็จและไม่เกินน้ำต้นทุน ในพื้นที่โดยเลี่ยงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำและให้อำนาจในการ บริหารจัดการ กำหนดนโยบายทิศทางการพัฒนาพื้นที่ ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงจะต้องเป็นคนในภูมิภาคนี้เท่านั้น</p>	<p>รัฐบาล นร. ทส.</p> <p>มท. ทส. อก. สธ.</p> <p>รัฐบาล นร. มท. อก. พน. ทส.</p> <p>รัฐบาล นร. ทส. มท.</p> <p>รัฐบาล นร. อก. ทส. มท. สธ.</p> <p>รัฐบาล นร. ทส. คค.</p> <p>รัฐบาล นร. คค. ทส.</p> <p>รัฐบาล นร. ทส.</p> <p>รัฐบาล นร. กต. ทส. มท. พม. กช.</p>

	๑๐. ภัยแล้ง/น้ำท่วม ให้มีการจัดการน้ำโดยชุมชนท้องถิ่น มีกระบวนการจัดทำแผนจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมที่เป็น แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติและลุ่มน้ำ ทั้งระยะสั้น กลางและยาว เพื่อแก้ไขปัญหาทั้งระบบ	นร. ทส. กษ. มท.
๒.๓ นโยบายการพัฒนาและการบริหาร ภาครัฐ	ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ทบทวนกฎหมายใช้ที่ดิน สาธารณประโยชน์ ปรับปรุงแก้ไข ป.ที่ดิน ปี ๔๗ และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาที่ อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นวาระแห่งชาติ ในส่วนของข้อพิพาทระหว่างรัฐกับประชาชน เสนอให้ ยุติการ ไล่รื้อ จับกุม ดำเนินคดีกับที่ดินเอกชนที่อยู่ระหว่าง กระบวนการแก้ไขปัญหา แล้วเร่งพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดินที่ ประชาชนอาศัยอยู่ก่อนประกาศเขตป่า รวมถึงปฏิรูป กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับประชาชนที่ ถูกกล่าวหา	รัฐบาล นร. กษ. พม. กค. ทส. มท.

๒. นายจินดา บุญจันทร์ ประธานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล นำเรียน รมว.ทส.เพื่อพิจารณา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อกรุณามอบ ปกท.ทส.พิจารณาในที่เกี่ยวข้อง

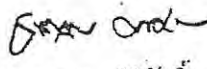

 (นายจักรชัย ชุมจิตต์)
 หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี
 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๑๓ ก.ย. ๒๕๕๙

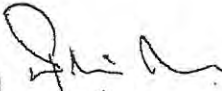
สำนักงานปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ..... 26552
วันที่..... 19 ก.ย. 2559
เวลา..... 10.51 น.
20 ก.ย. 2559

ที่ ทส ๐1๐๐/๒๕๕๕ 1๐ ก.ย. 2559

มอบ ปกท.ทส. ดำเนินการ

 จิตชัย ชุมจิตต์

พลเอก

 (อรรณพ ชิริศักดิ์)
 เลขานุการ รมว.ทส.
 ๑๕ ก.ย. ๒๕๕๙

พลเอก

 (อรรณพ ชิริศักดิ์) ภาณุจรินทร์
 รมว.ทส.
 ๑๕ ก.ย. ๒๕๕๙

ที่ เชียงใหม่ ประชาชนไทย 8 ม.ค. 1960

เครือข่ายประชาชนไทย 8 จังหวัดลุ่มน้ำโขง

260 ม.1 ตำบลหัวเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง
เลขรับที่..... ๑๐๑
วันที่.....
เวลา..... ๐๕.๕๐ น.

๒๕ มกราคม 2560

ถึง.....
เลขที่..... ๕๓๑
วันที่..... ๒๐ ม.ค. ๒๕๖๐
เวลา..... ๑๗.๒๕ น.

กรมทรัพยากรน้ำ
รับที่..... ๐๐๖๐๑
วันที่..... ๒๐ ม.ค. ๒๕๖๐
เวลา..... ๑๕.๓๐ น.

เรื่อง ขอให้เปิดเผยและจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับโครงการเขื่อนปากแมง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2559 คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขงหรือ เอ็มอาร์ซี (MRC) ได้ประกาศอย่างเป็นทางการว่า รัฐบาลลาวได้ยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเขื่อนปากแมง เขื่อนแห่งที่ 3 บนแม่น้ำโขงสายหลัก เพื่อให้เกิดกระบวนการแจ้งและปรึกษาหารือล่วงหน้า หรือกระบวนการ PNPCA (Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement) ในประเทศสมาชิกทั้ง 4 คือ ไทย กัมพูชา เวียดนามและสปป.ลาว(เจ้าของโครงการ) และเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 ที่ผ่าน คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ออกใบแถลงระบุว่า คณะทำงานของกรรมการร่วม 4 ประเทศ (ลาว ไทย กัมพูชา เวียดนาม) ได้ประชุมกัน เมื่อวันเสาร์ที่ 13 มกราคม ที่ผ่านมา และกำหนดให้วันเริ่มกระบวนการปรึกษาหารือ Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement ตามข้อตกลงแม่น้ำโขง พ.ศ.2538 นับย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 2๐ ธันวาคม ปี 2559 มีกำหนดระยะเวลา 6 เดือน

ดังนั้นเครือข่ายประชาชนไทย 8 จังหวัดลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นเครือข่ายภาคประชาชนที่ติดตามสถานการณ์การพัฒนาและการสร้างเขื่อนในแม่น้ำโขงตอนล่างมาตลอด จึงขอให้ท่านเปิดเผยข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ และจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการเขื่อนปากแมง ที่เป็นทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ให้แก่พวกข้าพเจ้าและเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และประชาชนสามารถที่จะติดตามและเท่าทันข้อมูลได้ นอกจากนี้ ขอให้ท่านชี้แจงกระบวนการที่จะจัดทำการศึกษาหรือว่าระดมความคิดเห็นการอย่างไร เพื่อพวกข้าพเจ้าและประชาชนจะได้ทราบ และติดตามการดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

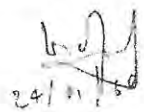
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการโดยเร่งด่วน เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

นาย วิวัฒน์ ร้อยแก้ว

แสดงความนับถือ

เรียน ผอ. รบง.

พิมพ์ภา แอ้วหา.

ร.บ. ๒๐ ๒๖๖

นายวิวัฒน์ ร้อยแก้ว

๒๓ ๒๕. ๖๐

(นายวารศาสน์ อภัยพงษ์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ตัวแทนเครือข่ายประชาชนไทย 8 จังหวัดลุ่มน้ำโขง

ส่งกลับ กรม
๒๓ ม.ค. ๖๐
๑๘.๒๕

แถลงการณ์ของกลุ่ม Save the Mekong Coalition

ต้องชะลอการปรึกษาหารือล่วงหน้า สำหรับโครงการเขื่อนปากแฉ่งออกไป เพื่อให้การศึกษาและการพิจารณาผลกระทบภาพรวมระดับลุ่มน้ำเสร็จสิ้นเสียก่อน

กลุ่ม Save the Mekong Coalition ประกอบด้วยสมาชิกจากทั่วลุ่มน้ำโขง การทำงานของเราอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจว่าแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำที่เป็นสมบัติร่วมกันและมีทรัพยากรที่ช่วยค้ำจุนชีวิตประชาชนหลายล้านคนตลอดทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีส่วนสนับสนุนสวัสดิภาพทางสังคม และเศรษฐกิจในภูมิภาค กลุ่ม Save the Mekong Coalition และสมาชิกได้ติดตามกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนในแม่น้ำโขงสายประธานตอนล่าง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือล่วงหน้าระดับชาติและภูมิภาคเกี่ยวกับโครงการเขื่อนไซยะบุรีและ เขื่อนดอนสะโฮงจากการทำงานของเรานำให้เกิดข้อกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับอนาคตของแม่น้ำโขงและประชาชนใน ภูมิภาค

การตัดสินใจเกี่ยวกับเขื่อนไซยะบุรีและเขื่อนดอนสะโฮงเผยให้เห็นการขาดความร่วมมือระดับภูมิภาคของบรรดาประเทศต่าง ๆ ในลุ่มน้ำโขงตอนล่าง และการที่คณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC) ไม่สามารถจัดให้มีเวทีเพื่อการปรึกษาหารือที่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลและมีส่วนร่วมได้อย่างจริงจัง

เมื่อกล่าวถึง “บทเรียนที่ได้รับ” จากการทำงานตามกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าของ เขื่อนไซยะบุรีและเขื่อนดอนสะโฮง ซึ่งให้เห็นข้อบกพร่องของเอกสารโครงการและผลการศึกษาที่น่าเสียดาย และช่วงเวลาและพื้นที่ที่จำกัดที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของสาธารณะอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ๖ กระบวนการทั้งสองดำเนินไปโดยขาดความเห็นชอบร่วมกันระหว่างรัฐบาลในลุ่มน้ำโขงตอนล่าง การตัดสินใจเดินหน้าโครงการก่อสร้าง เป็นการแสดงความเพิกเฉยต่อข้อกังวลที่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคที่ได้แสดงออกมา เกี่ยวกับผลกระทบข้ามพรมแดนที่ยังขอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมรวมทั้งเพิกเฉยต่อเสียงต่อต้านจากชุมชนในท้องถิ่น ทั้งที่ได้รับผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมจากโครงการนี้ ยกตัวอย่างเช่น โครงการเขื่อนไซยะบุรี ซึ่งสร้างเสร็จไปแล้วกว่า ๗๐% แต่เพิ่งจะมีการเปิดเผยเอกสารการปรับปรุงการออกแบบเขื่อนต่อสาธารณะเมื่อเร็ว ๆ นี้เองแม้ที่ผ่านมาจะมีการร้องขอข้อมูลหลายครั้งจากหน่วยงานร่วมของ คณะกรรมาธิการลุ่มน้ำโขงและภาคสาธารณะ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการตรวจสอบประสิทธิภาพของมาตรการบรรเทาผลกระทบได้อย่างเป็นอิสระ^๒

จนถึงปัจจุบันกระบวนการตัดสินใจส่วนใหญ่เกิดขึ้นโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบข้ามพรมแดนของเขื่อนในลุ่มน้ำโขง ทำให้เป็นตัวอย่างที่อันตรายสำหรับโครงการเขื่อนใหม่ที่ได้รับการเสนอเข้าสู่การพิจารณา กรณีของกระบวนการปรึกษาหารือสำหรับเขื่อนไซยะบุรีที่เดินหน้าไปอย่างก้าวกระโดด เมื่อเทียบกับการตีพิมพ์เผยแพร่การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment - SEA) ที่จัดทำขึ้นด้วยการสนับสนุนจาก คณะกรรมาธิการลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นการประเมินความเสี่ยงและประโยชน์จากแผนการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน จากการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ ทำให้เห็นภาพผลกระทบที่รุนแรงในระดับลุ่มน้ำ หากมีการสร้างเขื่อนตามแผนการทั้งหมด ทั้งยังมีการเสนอแนะให้ทำความเข้าใจความตกลงชั่วคราวยุติการสร้างเขื่อนในแม่น้ำโขงสายประธานตอนล่างเป็นเวลา ๑๐ ปี เพื่อให้มีการศึกษาเพิ่มเติมเสียก่อน จากข้อมูลของประธานคณะเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขงในขณะนั้น การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์มีจุดประสงค์เพื่อ “สนับสนุนกระบวนการปรึกษาหารือ

^๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเรียนรู้บทเรียนจากการดำเนินงานตามระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง (Procedures for Notification, Prior Consultation, and Agreement - PNPCA)

^๒ จนถึงปัจจุบันยังไม่มีเปิดเผยมติเกี่ยวกับกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการเขื่อนดอนสะโฮงต่อสาธารณะ นอกจากนั้น นับตั้งแต่เริ่มมีการก่อสร้างเขื่อนดอนสะโฮง มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างจำกัดมากต่อสาธารณะ รวมทั้งที่เกี่ยวกับผลการศึกษาใหม่ ๆ หรือข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับผลการศึกษาที่มีอยู่ ซึ่งเป็นไปตามคำร้องขอของรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้านโดยผ่านกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

สำหรับโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำสายประธานแต่ละโครงการ [...] ก่อนจะมีการตัดสินใจว่าจะเดินหน้าโครงการต่อไปหรือไม่ ซึ่งถ้าใช่ จะทำภายใต้เงื่อนไขอย่างไร”^๓

การตัดสินใจที่ผ่านมาเกี่ยวกับทั้งเขื่อนไซยะบุรีและเขื่อนดอนสะโฮงเกิดขึ้นโดยมองข้ามผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ เราจึงกังวลอย่างยิ่งว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับเขื่อนปากแบง ในส่วนของการบริหารหรือล่วงหน้าที่กำลังเกิดขึ้น ก็จะถูกเพิกเฉยในลักษณะเดียวกัน

ในการประชุมสุดยอดประเทศแม่น้ำโขงกับญี่ปุ่นครั้งที่สามเมื่อปี ๒๕๕๔ ผู้นำประเทศในแม่น้ำโขงเห็นชอบว่า การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารจัดการแม่น้ำโขง รวมทั้งผลกระทบจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน เป็นสิ่งที่จำเป็น ส่งผลให้สมาชิกคณะมนตรีแม่น้ำโขงริเริ่มการศึกษาของคณะมนตรีเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ จากข้อมูลของคณะกรรมการแม่น้ำโขง การศึกษาของคณะมนตรีมีเป้าหมายเพื่อ “อุดช่องว่างด้านองค์ความรู้ที่สำคัญ เพื่อพิจารณาว่าการพัฒนาทรัพยากรน้ำในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน จะส่งผลกระทบต่อลุ่มน้ำอย่างไร ทั้งในทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม”^๔

การศึกษาของคณะมนตรีได้รับเงินทุนสนับสนุนเป็นอย่างดี จากหน่วยงานให้ทุนระหว่างประเทศที่ให้กับคณะกรรมการแม่น้ำโขง แม้ว่าการศึกษาครั้งนี้จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๖๐ การศึกษานี้มีความสำคัญในแง่ที่สะท้อนมุมมองในระดับลุ่มน้ำ เกี่ยวกับผลกระทบของการใช้ประโยชน์ที่สำคัญจากน้ำในพื้นที่หลักของลุ่มน้ำโขง^๕ ในขณะที่การศึกษาของคณะมนตรีเข้าสู่ขั้นตอนสุดท้าย จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคประชาสังคมในแม่น้ำโขง โดยผ่านการปรึกษาหารืออย่างจริงจัง และมีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างทันทั่วถึงและโปร่งใส การจัดทำการศึกษาของคณะมนตรีให้แล้วเสร็จ จะเป็นโอกาสสำคัญให้รัฐบาลประเทศลุ่มน้ำโขง ประกันให้มีการตัดสินใจบนพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในลุ่มน้ำโขง

การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่จะส่งผลกระทบต่อแม่น้ำ ต้องเป็นการตัดสินใจร่วมกันของทุกประเทศและอยู่บนพื้นฐานองค์ความรู้จากการศึกษาระดับลุ่มน้ำ ผู้นำประเทศในแม่น้ำโขง คณะกรรมการแม่น้ำโขง และรัฐบาลประเทศผู้ให้ทุน มีโอกาสใช้ประโยชน์จากการศึกษาของคณะมนตรี เพื่อช่วยให้มีการตัดสินใจอย่างมีความรู้และสมดุลมากขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขง

เราจึงเรียกร้องรัฐบาลในประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

- ชะลอการตัดสินใจเกี่ยวกับเขื่อนปากแบงและขยายเวลาของกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าออกไป จนกว่าการศึกษาของคณะมนตรีจะแล้วเสร็จสมบูรณ์
- ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือในขั้นตอนสุดท้ายของการศึกษาของคณะมนตรี และ
- ประกันว่าข้อค้นพบจากการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบสะสมของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ทั้งในปัจจุบัน ทั้งที่อยู่ระหว่างวางแผน และที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการเขื่อนปากแบง รวมทั้งโครงการในอนาคตในแม่น้ำโขง

กลุ่ม Save the Mekong Coalition

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

^๓ <http://www.mrcmekong.org/news-and-events/news/results-of-strategic-environmental-assessment-of-hydropower-on-the-mekong-mainstream-released/>

^๔ <http://www.mrcmekong.org/news-and-events/events/member-countries-agree-on-next-steps-for-council-study-on-sustainable-development-of-the-mekong-river-basin/>

^๕ ผลการศึกษาของคณะมนตรีแม่น้ำโขง, Concept note: <http://www.mrcmekong.org/assets/Publications/Council-Study/Concept-Note-for-Council-Study-final-๑๕๐๑๒๐๑๓.pdf>

เรียน

ฯพณฯ นาย Lim Kean Hor

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรน้ำและอุทุนิยมวิทยา

ประธานคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติกัมพูชา

สมาชิกคณะมนตรีแม่น้ำโขงกัมพูชา

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธานคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย

สมาชิกคณะมนตรีแม่น้ำโขงไทย

ฯพณฯ นาย Sommad Pholsena

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธานคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติลาว

สมาชิกคณะมนตรีแม่น้ำโขงสปป.ลาว

ฯพณฯ ดร. Tran Hong Ha

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธานคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติเวียดนาม

สมาชิกคณะมนตรีแม่น้ำโขงเวียดนาม

นาย Pham Tuan Phan

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการแม่น้ำโขง

สำนักงานสำนักเลขาธิการกรุงเวียงจันทน์ (OSV)

สำเนา Ms. Le Thi Huong Lien

เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสารคณะกรรมการแม่น้ำโขง

สำนักงานสำนักเลขาธิการกรุงเวียงจันทน์ (OSV)

ภาคผนวก ง
เอกสารแปล คำถามที่พบบ่อยที่เกี่ยวกับ
การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง

**คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับ
การปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮง**

ผู้แปล นางสาวประอร อุดมประเสริฐ

แปลเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2557

ผู้กำกับกำกับการดำเนินการแปล: กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำสงวนสิทธิ์ (Disclaimer)

เอกสารฉบับนี้แปลจากเอกสารฉบับภาษาอังกฤษที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission Secretariat) www.mrcmekong.org สำหรับใช้เป็นข้อมูลเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลโครงการไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮง ตามระเบียบปฏิบัติเรื่อง การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และการกำหนดข้อตกลงเฉพาะ อนึ่ง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารที่แปลเป็นความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง มิใช่เป็นความเห็นและข้อเสนอแนะใดๆ ทั้งสิ้นของผู้แปลและกรมทรัพยากรน้ำ และความถูกต้องใช้ได้ (Accuracy and Validity) ของข้อมูลเอกสารต้องอ้างอิงจากเอกสารที่ปรากฏบนเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงเท่านั้น

หมายเหตุ : เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบในการให้ข้อมูลโครงการไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮง ของ สปป.ลาว ตามระเบียบปฏิบัติเรื่อง การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และการกำหนดข้อตกลงเฉพาะ ซึ่งจัดทำขึ้นโดย MRCS แต่ทั้งนี้เนื้อหา สาระของคำถามที่พบบ่อย ในเรื่องระเบียบปฏิบัติ การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และการกำหนดข้อตกลงเฉพาะฉบับนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ สามารถทำความเข้าใจการประยุกต์ใช้ระเบียบปฏิบัติฯ ได้มากยิ่งขึ้น

คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับ การปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮง

อะไรคือกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

การปรึกษาหารือล่วงหน้าเป็นกระบวนการสำหรับประเทศภาคีสมาชิกกลุ่มแม่น้ำโขงสำหรับปรึกษาหารือประเมินผลประโยชน์ และความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับโครงการด้านการใช้น้ำที่เสนอ ซึ่งอาจมีผลกระทบที่สำคัญต่อการไหลของแม่น้ำโขงสายหลัก คุณภาพน้ำ สภาพสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสังคมอื่น ๆ ประเทศภาคีสมาชิกที่ตั้งใจจะดำเนินการโครงการจำเป็นต้องแจ้งประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ ทราบถึงข้อมูลและสารสนเทศที่มี กระบวนการนี้ช่วยให้ประเทศที่ได้รับแจ้งสามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเขตแดนของตนและพิจารณาโครงการที่เสนอได้ กระบวนการดังกล่าวมุ่งให้คณะกรรมการร่วมมีความเห็นร่วมกันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการใช้น้ำอย่างดีที่สุด และป้องกันการสูญเสียน้ำ รวมทั้งได้ผลการตัดสินใจที่มีเงื่อนไขตามที่ได้ตกลงร่วมกันไว้

การปรึกษาหารือล่วงหน้าไม่เกี่ยวกับการอนุมัติโครงการใช้น้ำที่ยื่นเสนอ แต่เกี่ยวกับการให้โอกาสแก่ประเทศที่เสนอโครงการได้รับฟังข้อกังวลของประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ และพิจารณามาตรการที่จะแก้ไขข้อกังวลโดยอ้างอิงจากการรับฟังนี้ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการแจ้งให้ทราบ การปรึกษาหารือล่วงหน้า และการทำตกลงเฉพาะ (PNPCA) ระบุไว้ว่าการปรึกษาหารือล่วงหน้ามิใช่เป็นการยับยั้งโครงการใช้น้ำที่เสนอ หรือการมีสิทธิเพียงฝ่ายเดียวในการใช้น้ำโดยประเทศภาคีสมาชิกใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น

ความตกลงแม่โขง พ.ศ. 2538 ระบุประเภทของโครงการที่ต้องผ่านกระบวนการนี้ไว้หรือไม่

ใช่ ความตกลงแม่โขง พ.ศ. 2538 และ PNPCA ระบุชนิดของโครงการจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และลักษณะการใช้น้ำในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างตามฤดูกาลเฉพาะของปี นอกจากนี้ ความตกลงแม่โขง พ.ศ. 2538 และ PNPCA ยังเรียกร้องให้มีการปรึกษาหารือล่วงหน้าถ้าโครงการเหล่านี้จะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการไหลของแม่น้ำโขงสายหลักและคุณภาพน้ำซึ่งเป็นน้ำข้ามพรมแดนตามธรรมชาติ

เอกสารทั้งสองระบุโครงการใช้น้ำและผันน้ำสามประเภท ที่ต้องผ่านการปรึกษาหารือล่วงหน้า ประเภทแรกคือโครงการในแม่น้ำสายหลักซึ่งใช้น้ำในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างในระหว่างฤดูแล้ง ประเภทที่สองได้แก่โครงการที่ผันน้ำจากแม่น้ำโขงสายหลักไปยังลุ่มน้ำอื่นในฤดูฝน และประเภทที่สามได้แก่โครงการที่ผันปริมาณน้ำส่วนเกินไปยังลุ่มน้ำอื่นใดก็ตามในช่วงฤดูแล้ง

ทำไมคณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC) จึงต้องการการปรึกษาหารือล่วงหน้า ประโยชน์ของกระบวนการนี้คืออะไร

การเสนอโครงการใช้น้ำที่ต้องการการปรึกษาหารือล่วงหน้ามักจะเป็นโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน ดังนั้นควรจะมีโอกาสแก่ประเทศอื่นในการประเมินและวิจารณ์โครงการ กระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้ามุ่งป้องกันผลกระทบข้ามพรมแดนด้านลบที่มีต่อชุมชนใกล้แม่น้ำและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อน้ำและทำน้ำ และยังมีวัตถุประสงค์ที่จะบรรลุความสำเร็จในการใช้น้ำอย่างดีที่สุดและป้องกันการสูญเสีย

การปรึกษาหารือล่วงหน้าใช้เวลาานเท่าไร

กระบวนการควรจะใช้เวลาหกเดือน แต่สามารถขยายได้โดยคณะกรรมการร่วม MRC

ใครจะเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

การปรึกษาหารือล่วงหน้าดำเนินการโดยคณะกรรมการร่วม MRC ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจากประเทศภาคีสมาชิกแต่ละประเทศซึ่งมีตำแหน่งไม่น้อยไปกว่าหัวหน้าหน่วยงานในระดับกรม โดยได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการและการจัดการโดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติแต่ละประเทศให้การสนับสนุนในการจัดการและประสานงานและสนับสนุนคณะกรรมการร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะทำงานด้านวิชาการ PNPCA แต่งตั้งโดยคณะกรรมการร่วม ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยให้คำแนะนำเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการร่วมในการดำเนินงาน PNPCA และมอบคำแนะนำที่จำเป็นแก่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงมอบหมายเจ้าหน้าที่จากแผนงานเข้าร่วมในคณะทำงานเฉพาะกิจของสำนักงานฯ เพื่อดำเนินการตาม PNPCA และให้ข้อมูลสำหรับการทบทวนด้านวิชาการของเอกสารโครงการที่ยื่นเสนอ

ประชาสังคมและสาธารณชนจะมีส่วนร่วมโดยผ่านทางคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติในแต่ละประเทศตน

เกิดอะไรขึ้นในระหว่างกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

เมื่อประเทศสมาชิกได้รับการยื่นเรื่องการขอปรึกษาหารือล่วงหน้า สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงจะประสานงานการทบทวนด้านวิชาการของเอกสารที่ยื่นโครงการนั้น ๆ การทบทวนจะต้องเป็นไปตามแนวทางการออกแบบเบื้องต้นของ MRC ว่าด้วยการเสนอโครงการเชื่อมในแม่น้ำสายหลักในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง แม้ว่าการมีส่วนร่วมของสาธารณะจะไม่ได้กำหนดไว้ในกระบวนการ ประเทศภาคีสมาชิกก็ให้เห็นป้องกันถึง

ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของสาธารณะ การปรึกษาหารือกับสาธารณะในระดับประเทศ หรือการประชุมเพื่อแบ่งปันข้อมูลจะจัดขึ้นตามความเหมาะสมและตามกลไกของประเทศ และตามการปฏิบัติของแต่ละประเทศภาคีสมาชิก การจัดการปรึกษากับสาธารณะในระดับภูมิภาคจะมีการจัดขึ้นด้วย ในระหว่างนี้คณะกรรมการร่วมจะจัดการประชุมเพื่อหารือกระบวนการ โดยจะมีการลงพื้นที่โครงการหากมีความจำเป็น

รายงานการทบทวนด้านวิชาการจะรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประชุมเพื่อหารือกับสาธารณะซึ่งจะนำเสนอต่อคณะกรรมการร่วมของ MRC หลังจากนั้นประเทศที่ได้รับแจ้งจะส่งแบบคำตอบอย่างเป็นทางการไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงเพื่อบันทึกข้อคิดเห็น

ในขั้นตอนสุดท้ายคณะกรรมการร่วมจะจัดการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับการปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุความตกลงในการใช้น้ำอย่างดีที่สุดและป้องกันการสูญเสีย และเพื่อให้ได้ผลการตัดสินใจที่ประกอบไปด้วยเงื่อนไขที่ตกลงกันได้สำหรับโครงการนั้น ๆ

เงื่อนไขดังกล่าวจะสามารถปรับเปลี่ยนภายหลังในระหว่างการก่อสร้างโครงการหรือการปฏิบัติงานได้หรือไม่ จะสามารถมีเงื่อนไขเพิ่มเติมที่โครงการต้องปฏิบัติตามในภายหลังได้หรือไม่

เงื่อนไขดังกล่าวอาจมีการพิจารณาได้แม้ภายหลังกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าได้เสร็จสิ้นลงแล้ว เนื่องจากความตกลงแม่น้ำโขง พ.ศ. 2538 นิยามคำว่า “ความตกลง” ของเงื่อนไขที่ได้กระทำภายใต้กระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า ว่าเป็นมติเอกฉันท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้และปฏิบัติได้จริง

ประเทศที่ได้รับแจ้งอีกสามประเทศจะมีสิทธิในการยับยั้งหรือคัดค้านโครงการหรือไม่

ไม่มี ความตกลงแม่น้ำโขง พ.ศ. 2538 ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่ากระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าไม่ใช่การใช้สิทธิในการยับยั้งโครงการของประเทศใดๆ และไม่ใช้สิทธิของประเทศใดในการดำเนินการโครงการใช้น้ำในแม่น้ำโดยไม่คำนึงถึงสิทธิและความกังวลของประเทศริมแม่น้ำอื่น ๆ

การปรึกษาหารือล่วงหน้าเป็นกระบวนการอนุมัติโครงการที่จำเป็นสำหรับโครงการที่เสนอหรือไม่

ไม่ใช่ การปรึกษาหารือล่วงหน้าไม่ใช่กระบวนการเพื่อขอการอนุมัติจากประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ สิ่งนี้เปิดโอกาสให้ประเทศที่ได้รับแจ้งทบทวนโครงการและหยิบยกข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบข้ามพรมแดนด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมและคน หากมี กระบวนการนี้ทำให้ประเทศที่เสนอโครงการเข้าใจความกังวลนั้น ๆ และระบุมাত্রการที่ใช้แก้ไขความกังวลดังกล่าว

ตัวอย่างเช่น ส่วนหนึ่งของความพยายามในการแก้ไขความกังวลที่หยิบยกขึ้นมาโดยประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ ในระหว่างการปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการเขื่อนไซยะบุรี รัฐบาลลาวได้ให้พันธสัญญาที่จะปรับปรุงและ

ปรับเปลี่ยนการออกแบบโครงการเพื่อหลีกเลี่ยง ลดผลกระทบให้น้อยที่สุด และบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้แบ่งปันข้อมูลที่มีเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงการกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงเพื่อรับฟังข้อมูลและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลเหล่านี้สามารถแบ่งปันร่วมกับประเทศภาคีสมาชิกประเทศอื่น ๆ ได้

ประเด็นใดบ้างที่ถูกนำมาพิจารณาในระหว่างการทบทวนทางวิชาการของเอกสารโครงการที่ยั่งยืนไว้

การทบทวนทางวิชาการพิจารณาจากแนวคิดโดยรวมของโครงการ ตามการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่ได้นำเสนอ การทบทวนจะประเมินโครงการตามแนวทางการออกแบบเบื้องต้นของ MRC และจะระบุช่องว่างและการแก้ไขใหม่หากจำเป็น แนวทางการออกแบบเบื้องต้นประกอบด้วยทิศทางของเป้าหมายด้านสมรรถนะ การออกแบบ และหลักการปฏิบัติเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมทั้งการปฏิบัติตามการกำกับดูแลและการบริหารจัดการแบบปรับตัวได้ (adaptive management)

การทบทวนจะพิจารณาประเด็นเฉพาะ ที่ชี้ออกมาโดยคณะทำงานด้านวิชาการ PNPCA คณะกรรมการร่วม

บทบาทของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงในกระบวนการนี้คืออะไร

บทบาทของสำนักงานเลขาธิการฯ คือให้คำแนะนำเกี่ยวกับความเสี่ยงและโอกาสของโครงการ เพื่อก่อให้เกิดความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับเงื่อนไขที่จะบรรลุการใช้น้ำอย่างดีที่สุดและป้องกันการสูญเสีย

หลังจากกระบวนการปรึกษาหารือเสร็จสมบูรณ์ สำนักงานเลขาธิการฯ จะยังคงให้ข้อมูลด้านวิชาการแก่โครงการต่อไป หากจำเป็น

การก่อสร้างโครงการสามารถเริ่มในระหว่างการปรึกษาหารือล่วงหน้าได้หรือไม่

ภายใต้ PNPCA ประเทศที่เป็นผู้แจ้งจะต้องไม่ดำเนินงานโครงการใช้น้ำที่ยั่งยืนโดยไม่ได้เปิดโอกาสให้ประเทศอื่น ๆ ได้ปรึกษาหารือและประเมินโครงการก่อน

จะอย่างไรหากประเทศภาคีสมาชิกไม่สามารถบรรลุข้อสรุปในกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า หรือตกลงกันได้เกี่ยวกับเงื่อนไขที่จะบรรลุการใช้น้ำอย่างดีที่สุดหรือป้องกันการสูญเสีย

ถ้าคณะกรรมการร่วมของ MRC ไม่สามารถบรรลุข้อตกลง หรือข้อสรุปตามกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า คณะกรรมการร่วมอาจจะนำเสนอเรื่องขึ้นไปยังคณะบริหารที่สูงขึ้นไป คือคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีจากสี่ประเทศภาคีสมาชิก ถ้าคณะมนตรีไม่สามารถตัดสินใจในประเด็นนั้น ๆ ได้ ก็อาจจะนำเสนอไปยังรัฐบาลของทั้งสี่ประเทศเพื่อหาข้อแก้ไขผ่านช่องทางการทูต หากรัฐบาลเห็นว่าเรื่องดังกล่าว

จำเป็นต้องมีความตกลงร่วมกันสองฝ่าย ก็อาจจะเรียกร้องให้มีกระบวนการไกล่เกลี่ยและดำเนินการต่อไปตามหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศ

เป็นข้อบังคับต่อประเทศภาคีสมาชิกหรือไม่ที่จะต้องบรรลุข้อสรุปในการปรึกษาหารือล่วงหน้าสำหรับโครงการที่ยื่นเสนอ

ไม่ ไม่เป็นการบังคับสำหรับคณะกรรมการร่วมที่จะต้องบรรลุข้อตกลงก่อนการเริ่มดำเนินงานโครงการ PNPCA กล่าวไว้ว่าคณะกรรมการร่วมควรจะมีมติที่จะบรรลุข้อตกลง ถ้าประเทศภาคีสมาชิกไม่สามารถบรรลุข้อตกลงความเห็นของพวกเขาจะถูกบันทึกเพื่อใช้สำหรับอ้างอิงโครงการที่ยื่นเสนอต่อไปในอนาคต

การตัดสินใจสุดท้ายที่จะดำเนินการต่อหรือหยุดการดำเนินงานโครงการขึ้นอยู่กับประเทศที่เสนอโครงการ

ประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ จะปฏิบัติอย่างไร หากพบในภายหลังว่าสิ่งแวดล้อมในเขตแดนของตนได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากโครงการ

ความตกลงแม่โขงได้จัดให้มีกรอบการป้องกันและยุติผลกระทบที่เป็นอันตราย ในลำดับแรกประเทศที่เผชิญกับผลกระทบดังกล่าวควรแจ้ง MRC เกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานที่ชัดเจนและประเทศที่เป็นผู้ทำให้เกิดผลกระทบดังกล่าวจะต้องหยุดดำเนินการสาเหตุที่ได้รับการกล่าวหาว่าก่อให้เกิดอันตราย จนกว่าสาเหตุดังกล่าวได้รับการชี้ชัด ความตกลงแม่โขงได้ระบุว่าความรับผิดชอบของประเทศต่อความเสียหายเมื่อได้รับการชี้ชัดจากกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว จะดำเนินไปตามหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศ

ผลลัพธ์ของการปรึกษาหารือล่วงหน้าสำหรับโครงการใด ๆ ก็ตาม จะเป็นตัวอย่างสำหรับโครงการในอนาคตที่ยื่นในกระบวนการเดียวกันนี้หรือไม่

กระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้าดำเนินการเป็นรายกรณีสำหรับแต่ละโครงการพัฒนาในแม่น้ำโขงสายหลัก ถ้าโครงการในอนาคตแบบเดียวกันยื่นเสนอต่อ MRC สำหรับการปรึกษาหารือล่วงหน้า ผลลัพธ์ของการหารือก่อนหน้านี้จะไม่มีผลต่อโครงการที่ยื่นเสนอใหม่ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลและความรู้ที่รวบรวมไว้ในระหว่างการปรึกษาหารือล่วงหน้าก่อนหน้านี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อโครงการในอนาคตและสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมิน

การมีส่วนร่วมของสาธารณะและการเข้าถึงข้อมูล

การปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮงได้รวมเอาความเห็นของสาธารณะและโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนใกล้แม่น้ำที่ได้รับผลกระทบไว้ด้วยหรือเปล่า

โดยทั่วไป MRC เห็นว่าการมีส่วนร่วมของสาธารณะและการปรึกษาหารือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ในปี พ.ศ. 2554-2558 แผนยุทธศาสตร์ระบุว่า การมีส่วนร่วมของสาธารณะ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความโปร่งใสเป็นหลักการหลักที่ทุกประเทศภาคีสมาชิกมีส่วนร่วมกัน ดังที่มีการกล่าวไว้ว่าการพูดคุยที่โปร่งใสในทั้งลุ่มน้ำ รวมทั้งการมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้นและมีแบบแผนของสาธารณะมีความจำเป็น เพื่อที่จะตระหนักถึงประโยชน์อย่างเต็มที่ของการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและการบริหารจัดการลุ่มน้ำที่มีประสิทธิภาพ

แม้ว่าการมีส่วนร่วมของสาธารณะจะไม่ได้เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีในการปรึกษาหารือล่วงหน้า ประเทศภาคีสมาชิกๆ ก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งนี้ในฐานะที่เป็นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับกระบวนการ ในกรณีของการปรึกษาหารือล่วงหน้าของโครงการดอนสะโฮง ประเทศที่ได้รับแจ้งสามประเทศจะดำเนินการกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสาธารณะผ่านทางคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ หน่วยงานซึ่งประสานงานกิจการของ MRC แต่ละประเทศภาคีสมาชิก สาธารณชน ซึ่งรวมถึงประชาสังคมสามารถเสนอความเห็น ข้อร้องเรียน และคำวิจารณ์เกี่ยวกับโครงการ ในระหว่างกระบวนการต่อ MRC ซึ่งรวมถึงผ่านทางเว็บไซต์ www.mrcmekong.org และ MRC จะดำเนินการให้แน่ใจว่าสิ่งเหล่านี้จะได้รับการนำเสนอสู่คณะกรรมการร่วม

ความเห็นและคำวิจารณ์ที่สะท้อนออกมาในกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่องก่อนหน้านี้ จะได้รับการพิจารณาในระหว่างการประชุมด้วย

วัตถุประสงค์ก็เพื่อให้คณะกรรมการร่วมได้รับทราบถึงความเห็นของสาธารณชนและความกังวลที่หยิบยกขึ้นมาในประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ ต่อโครงการดังกล่าว และใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณา

องค์กรใดหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใดที่จะได้มีส่วนร่วมับกระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะในระดับชาติ หรือการประชุมเพื่อแบ่งปันข้อมูล กิจกรรมนี้จะจัดขึ้นอย่างไร

ความรับผิดชอบในการจัดการปรึกษาหารือในประเทศหรือการประชุมเพื่อแบ่งปันข้อมูลเป็นของหน่วยงานรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ หน่วยงานประสานงานของรัฐในแต่ละประเทศภาคีสมาชิกเป็นหน่วยรับผิดชอบในการวางแผนการจัดการประชุมดังกล่าวในประเทศ โดยได้รับการสนับสนุนทางด้านเทคนิคจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

มีผู้แทนจากภาคประชาสังคมในคณะกรรมการ PNPCHA หรือไม่

ไม่มีผู้แทนจากภาคประชาสังคมในคณะกรรมการฯ ซึ่งเป็นหน่วยให้คำแนะนำที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ข้อมูลแก่สำนักงานเลขาธิการฯ ในการอำนวยความสะดวกกระบวนการและปรึกษาหารือประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หน้าที่ของคณะกรรมการฯ คือช่วยคณะกรรมการร่วมของ MRC ในการดำเนินงาน PNPCHA และจัดเตรียมคำแนะนำที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการซึ่งเรียกร้องให้มีการปรึกษาหารือล่วงหน้า หรือมีข้อตกลงตามหลักการและขั้นตอนที่กล่าวไว้ในความตกลงแม่น้ำโขง พ.ศ. 2538 แก่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง การจัดตั้งคณะกรรมการฯ ได้กล่าวไว้ในระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการแม่น้ำโขง สมาชิกประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละประเทศที่ประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ซึ่งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงสนับสนุนด้านข้อมูลวิชาการและการบริหารจัดการให้

MRC จะใช้มุมมองจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่รวบรวมไว้อย่างไร สำหรับกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า

ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความเห็น และคำวิจารณ์ จะสะท้อนอยู่ในรายงานการปรึกษาหารือซึ่งจะได้รับการพิจารณาในระหว่างการประเมินโครงการ

ข้อมูลจำนวนเท่าไรจากโครงการที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณะสามารถเข้าถึง

ข้อมูลของเอกสารโครงการสามารถดูได้จากทางเว็บไซต์ของ MRC ซึ่งสามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ ข้อมูลเหล่านี้ ได้แก่ การประเมินผลกระทบสะสม การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม แผนการติดตามและการจัดการสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบทางสังคม แผนการติดตามและการบริหารจัดการทางสังคม แผนปฏิบัติการการย้ายถิ่นฐาน รายงานสถานะทางวิศวกรรมและภาพร่างสามารถดูได้จากเว็บไซต์

เอกสารต่อเนื่องและเอกสารในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรึกษาหารือล่วงหน้าจะสามารถดูได้ทางเว็บไซต์เช่นเดียวกัน ซึ่งรวมถึงการทบทวนทางวิชาการของเอกสารโครงการโดย MRC รายงานการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แบบตอบคำถามอย่างเป็นทางการซึ่งยื่นโดยสามประเทศผู้ได้รับแจ้ง

เอกสารเหล่านี้และการปรับปรุงข้อมูลปัจจุบันต่าง ๆ สามารถดูได้จากส่วนที่เกี่ยวข้องกับดอนสะโฮงบนเว็บไซต์ของ MRCS

ผู้พัฒนาโครงการได้จัดให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งได้มีการปรับปรุงข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับโครงการบนเว็บไซต์ <http://dshpp.com>

ความแตกต่างระหว่างการแจ้งให้ทราบและการปรึกษาหารือล่วงหน้า

อะไรคือการแจ้งให้ทราบ

ตามข้อที่ต้องปฏิบัติในความตกลงแม่โขง พ.ศ. 2538 ซึ่งลงนามโดยราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม กระบวนการแจ้งให้ทราบต้องกระทำก่อนการพัฒนาโครงการที่เสนอภายในลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ซึ่งจะใช้น้ำตลอดทั้งปีในลุ่มน้ำสาขาหรือในแม่น้ำโขงสายหลักในช่วงฤดูน้ำมาก และยังรวมถึงโครงการที่ผันน้ำจากลำน้ำสาขาของแม่น้ำโขงไปยังลุ่มน้ำอื่น ๆ นอกจากนี้โครงการประเภทนี้จะต้องมีกระบวนการแจ้งให้ทราบถ้าได้รับการพิจารณาว่ามีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อระบอบการไหลของแม่น้ำโขงและคุณภาพน้ำ

กระบวนการนี้กำหนดให้มีการแจ้งให้ทราบต่อ MRC และนำส่งข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพื่อทำให้เกิดการแจ้งต่อประเทศภาคีสมาชิกเพื่อให้เล็งเห็นการใช้น้ำของโครงการล่วงหน้าและผลกระทบที่มีนัยสำคัญซึ่งอาจเกิดขึ้น

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยื่นโครงการเพื่อวัตถุประสงค์ในการแจ้งให้ทราบในปลายเดือนกันยายน พ.ศ. 2556 ทำไมประเทศนี้จึงเลือกกระบวนการนี้

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้แจ้งประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ ว่าการแจ้งให้ทราบเป็นกระบวนการที่เหมาะสมในการที่จะแจ้งประเทศอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการ ซึ่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกล่าวว่าโครงการนี้ไม่ได้อยู่ในลำน้ำสาขาหรือแม่น้ำสายหลัก และยังคงกล่าวว่าการจะใช้น้ำเพียง 15 เปอร์เซ็นต์ ของการไหลของแม่น้ำโขง ดังนั้นจึงไม่มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญ

ความตกลงแม่โขง พ.ศ. 2538 และ PNPCA ไม่ได้เสนอกลไกสำหรับประเทศภาคีสมาชิกที่จะแจ้งต่อกันเกี่ยวกับการเสนอการใช้น้ำซึ่งเล็งเห็นว่าไม่มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญ แต่เชื่อว่าการปรึกษาหารือกันเป็นสิ่งจำเป็น

การตอบสนองจากประเทศที่ได้รับแจ้งต่อการแจ้งให้ทราบ

เนื่องด้วยความกังวลต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ของโครงการ ส่วนใหญ่ในด้านการประมง การเกิดตะกอน และระบอบการไหลของน้ำ ประเทศที่ได้รับแจ้งได้ตอบสนองว่าโครงการควรจะดำเนินการภายใต้กลไกที่กว้างขึ้นของ PNPCA คือกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า เพื่อให้เกิดการปรึกษาหารือและการประเมินระหว่างประเทศสมาชิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ทำไมสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงเปลี่ยนจุดยืนและยื่นโครงการเพื่อการศึกษาหรือล่องหน้า

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยื่นโครงการเพื่อการศึกษาหรือล่องหน้าเพื่อรับรู้ความห่วงกังวลของประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเป็นทางการ และเพื่อทำงานอย่างเปิดเผยและมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ และหุ้นส่วนด้านการพัฒนาของ MRC (รัฐบาลผู้ให้ความช่วยเหลือ องค์กรในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ)

MRC เคยดำเนินการกระบวนการการศึกษาหรือล่องหน้าในโครงการอื่น ๆ มาก่อนหรือไม่

ใช่ MRC ได้ดำเนินการการศึกษาหรือล่องหน้าให้โครงการไฟฟ้าพลังน้ำไซยะบุรี ซึ่งยื่นโดยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐบาลลาวยื่นโครงการในปลายเดือนกันยายน 2553 เป็นครั้งแรกที่ MRC ดำเนินการศึกษาหรือล่องหน้าภายใต้ PNPCA